

مجموعه تمرینات ادبیات فارسی

موضوع: سه فصل اول کتاب درسی

۱- درباره‌ی مفهوم عبارت «در پوستین خلق افتادن» در کدام گزینه سخن گفته نشده است؟

- (۱) به بد گفتنِ خلق چون دم زدی (= سخن گفتن) / اگر راست گویی سخن، هم بدی
 (۲) حسودی پسندت نیامدت ز دوست / که (= چه کسی) معلوم کردت که غیبت نکوست؟
 (۳) میان دو کس جنگ چون آتش است / سخن چین بدبخت هیزم کش است
 (۴) نه بیداد از او بهره‌مند آیدم / نه نیز از تو، غیبت پسند آیدم

۲- مصرع دوم شعر مقابل کدام است؟ «هر یکی برگ کوچکی در دست»

- (۱) باز هم در کلاس غوغا بود
 (۲) باز انگار زنگ انشا بود
 (۳) روزی از روزهای اول سال
 (۴) صبح یک روز نوبهاری بود

۳- کاربرد کلمه‌ی «سفر» در کدام جمله نادرست است؟

- (۱) مسلمانان بیشتر به زیارتی می‌روند.
 (۲) بهترین تفریح همراه خانواده است.
 (۳) دوست را باید در شناخت.
 (۴) مسلمانان ماه محرم و را گرامی می‌دارند.

۴- در کدام جمله از آرایه‌ی تشخیص استفاده نشده است؟

- (۱) خود را بزرگ حس می‌کردم.
 (۲) ذرت‌ها در گوش نسیم آمین می‌گفتند.
 (۳) صحرا از نظرم ناپدید شد.
 (۴) سال دیگر به روستا برگشتم.

۵- «در کوچه‌ی آفتاب» اثر کیست؟

- (۱) قیصر امین‌پور
 (۲) دکتر علی شریعتی
 (۳) محمدجواد محبت
 (۴) محمود کیانوش

۶- معنی واژه‌ی «طفولیت» در کدام گزینه نیامده است؟

- (۱) کودکی
 (۲) بچگی
 (۳) خردسالی
 (۴) نوزادی

۷- معنی واژه‌ی «غوغا» در کدام گزینه نیامده است؟

- (۱) شادابی
 (۲) همهمه
 (۳) سر و صدا
 (۴) شور و آشوب

۸- مصرع دوم بیت «روی هر شاخه جیک جیک کنم» کدام است؟

- (۱) در دل آسمان رها باشم
 (۲) باز پیغمبر بهار شوم
 (۳) تا افق‌های دور کوچ کنم
 (۴) روز و شب رائر حرم باشم

۹- کدام یک از گزینه‌های زیر از لحاظ ریشه با بقیه متفاوت است؟

- (۱) زُور
 (۲) زائر
 (۳) زارع
 (۴) زیارت

۱۰- معنی واژه‌ی «ابد» در کدام گزینه نیامده است؟

- (۱) زمانی بدون شروع
 (۲) زمانی که آنرا نهایت نباشد
 (۳) همیشگی
 (۴) جاودان

۱۱- معنی واژه‌ی «فارغ» در کدام گزینه نیامده است؟

- (۱) آسوده
 (۲) رها شده
 (۳) دست کشیده از کاری
 (۴) سازگار

مجموعه تمرینات ادبیات فارسی

موضوع: سه فصل اول کتاب درسی

۱۲- معنی واژه‌ی «رهسپار» در کدام گزینه نیامده است؟

- (۱) عازم (۲) راهپیمایی (۳) مسافر (۴) روانه شدن

۱۳- کدام یک از گزینه‌های زیر با واژه‌ی «حَرَم» هم‌خانواده نیست؟

- (۱) رحیم (۲) محرم (۳) حریم (۴) احرام

۱۴- کدام یک از گزینه‌های زیر با واژه‌ی «کام» هم معنی نیست؟

- (۱) آرزو (۲) مُراد (۳) رویا پردازی (۴) خواسته‌ی دل

۱۵- متن زیر معرف کدام شاعر است؟

استاد دانشگاه و شاعر معاصر و از شاعران موفق پس از انقلاب اسلامی به‌شمار می‌آید. ابتدا در رشته پزشکی و جامعه‌شناسی پذیرفته شد، سپس هر دو را رها کرد و به ادبیات روی آورد، آینه‌های ناگهان یکی از آثار اوست.

۱۶- عبارت «بینایی ده تا در چاه نیفتیم، دست گیر که دست‌آویز نداریم؛ توفیق ده در دین استوار شویم» از چند جمله

تشکیل شده است؟

- (۱) پنج (۲) شش (۳) چهار (۴) هفت

۱۷- تعداد جمله در کدام بیت به درستی نوشته شده است؟

- (۱) هم تو به عنایت الهی / آن‌جا قلمم رسان که خواهی (۳ جمله)
 (۲) شبم از روی برگ گل برخاست / گفتم می‌خواهم آفتاب شوم (۴ جمله)
 (۳) غنچه هم گفتم گرچه دلتنگم / مثل لبخند باز خواهم شد (۲ جمله)
 (۴) این زندگی حلال کسانی که همچو سرو / آزاد زیست کرده‌اند و آزاد می‌روند (۲ جمله)

۱۸- معنی واژه‌ی «قریب» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) دور (۲) ناشناخته (۳) آشنا (۴) نزدیک

۱۹- معنای واژه‌ی «فروغ» در کدام گزینه نیامده است؟

- (۱) انعکاس (۲) روشنی (۳) نور (۴) پرتو

۲۰- عبارت «من بروم، طناب بیاورم و تو را بیرون کشم» چند جمله است؟

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۱- معنی واژه‌ی «افق» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) غروب (۲) کرانه آسمان (۳) طلوع (۴) کناره دریا

۲۲- معنی واژه‌ی «مصحف» در کدام گزینه نیامده است؟

- (۱) دفتر (۲) کتاب آسمانی (۳) کتاب (۴) قرآن کریم

مجموعه تمرینات ادبیات فارسی

موضوع: سه فصل اول کتاب درسی

۲۳- مصرع «سعیدیا! مرد نکونام نمیرد هرگز» چند جمله است؟

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۴- املائی کدام گزینه با توجه به معنا غلط است؟

- (۱) مطبوعات = روزنامه‌ها (۲) غوقا = فریاد، شلوغی (۳) نشاط = شور و شادی (۴) مصحف = کتاب قرآن

۲۵- کدام گروه کلمات هم آوا نیستند؟

- (۱) سبا، صبا (۲) قریب، غریب (۳) غرق، غرقه (۴) خار، خوار

۲۶- نام دیگر قالب چهارپاره چیست؟

- (۱) مثنوی (۲) قطعه (۳) رباعی (۴) دوبیتی پیوسته

۲۷- قالب چهارپاره از چه دورانی رواج یافت؟

- (۱) مشروطه (۲) ساسانیان (۳) هخامنشیان (۴) قاجار

۲۸- عبارت «مصحف را برکنار گرفتم» به چه معناست؟

- (۱) قرآن را در کنارم گذاشتم (۲) قرآن را در بغلم گذاشتم (۳) کتاب را در قفسه گذاشتم (۴) قرآن را در آغوش گرفتم

۲۹- معروف‌ترین اثر شیخ محمود شبستری کدام است؟

- (۱) زنگ آفرینش (۲) گلشن آفرینش (۳) در کوچه‌ی آفتاب (۴) گلشن راز

۳۰- کدام‌یک از گزینه‌های زیر با واژه‌ی «متعبد» هم‌خانواده نیست؟

- (۱) عبادت (۲) معبود (۳) تبعید (۴) معابد

۳۱- «از گرد راه رسیدن» به چه معناست؟

- (۱) گرد و غبار در راه است (۲) وارد شدن (۳) خارج شدن (۴) بالا رفتن

۳۲- در بیت زیر ادات تشبیه کدام است؟

«بزد تیغ و بنداخت از بر سرش / فرو ریخت چون رود خون از برش»

- (۱) تیغ (۲) سرش (۳) رود (۴) چون

۳۳- معنی واژه‌ی «طایفه» در کدام گزینه نیامده است؟

- (۱) انسان (۲) گروه (۳) رسته (۴) قوم

۳۴- نوع حرف «را» در کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

- (۱) پدر را گفتم: این‌ها مرده‌اند.
(۲) مصحف را در کنار گرفتم.
(۳) حاکمی را گفتند: او بی‌تقصیر است.
(۴) جهان را بلندی و پستی تویی.

مجموعه تمرینات ادبیات فارسی

موضوع: سه فصل اول کتاب درسی

۳۵- معنی واژه‌ی «دوگانه» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) نماز عصر (۲) نماز ظهر (۳) نماز صبح (۴) دو نوع

۳۶- معنی بیت «جهان جمله فروغ روی حق دان/ حق اندر وی ز پیدایی است پنهان» را بنویسید.

۳۷- کدام یک از شاعران زیر در میان تقلیدکنندگان از سعدی جای نمی‌گیرند؟

- (۱) نظامی (۲) قانلی (۳) جامی (۴) قائم مقام

۳۸- گلستان سعدی به و دارای باب است.

- (۱) نظم - ده (۲) نظم - هشت (۳) نثر - ده (۴) نثر - هشت

۳۹- در کدام بیت برای واژه‌ی نوشته شده، هیچ کلمه هم معنایی دیده نمی‌شود؟

- (۱) (ستم) «از ظلمت خود رهایی ام ده/ با نور خود آشنایی ام ده»
 (۲) (خواسته) «کاش روزی به کام خود برسید/ بچه‌ها، آرزوی من این است»
 (۳) (همهمه) «زنگ تفریح را که زنجره زد/ باز هم در کلاس غوغا شد»
 (۴) (راحتی) «جوجه‌ی کوچک گنجشک گفت: می‌خواهم/ فارغ از سنگ بچه‌ها باشم»

۴۰- در کدام گزینه معنای همه‌ی واژه‌ها به درستی نوشته نشده است؟

- (۱) مونس: همدم/ مصحف: کتاب آسمانی/ فارغ: آسوده
 (۲) زنجره: سیرسیرک/ طفولیت: کودکی/ فروغ: روشنایی
 (۳) رهسپار: آینده/ افق: کرانه آسمان/ زائر: زیارت کننده
 (۴) کام: خواسته/ ابد: همیشگی/ رها: آسوده

۴۱- با توجه به معنای هر دسته از واژه‌ها، املا‌ی چند واژه نادرست است؟

«فارغ و آسوده - فروغ و روشنایی - غریب و نزدیک - غوغا و آشوب - زائر و زیارت کننده»

- (۱) صفر (۲) یک (۳) دو (۴) سه

۴۲- در گروه واژه‌های زیر غلطها را مشخص کرده، سپس آنها را اصلاح کنید.

فارق و آسوده - فروغ و روشنایی - غریب و نزدیک - قوغا و آشوب - ذنجره

۴۳- معنی واژه‌های زیر را بنویسید.

طفولیت - متعبد - غوغا - ابد - زنجره - مصحف

۴۴- در درس زنگ آفرینش، کدام یک از مصرع‌های زیر اشاره به آرزوی معلم دارد؟

- (۱) گفت: باغی بزرگ خواهم شد
 (۲) در دل آسمان رها باشم
 (۳) کاش با باد رهسپارم
 (۴) کاش به کام خود برسید

۴۵- معنی کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) طایفه = گروه (۲) فارغ = آسوده (۳) توفیق = دوست (۴) عنایت = بخشش

۴۶- در کدام گزینه غلط املائی وجود ندارد؟

- (۱) هم غصه‌ی نانموده، دانی
(۲) باز هم در کلاس غوقا بود
(۳) زنگ تفریح را که ذنجره زد
(۴) و مصحف عزیز برکنار گرفته

۴۷- در کدام گزینه جمله کامل است؟

- (۱) بچه‌ها در کلاس جنگل سبز
(۲) هم قصه‌ی نانموده، دانی
(۳) توی گل دسته‌های یک گنبد
(۴) چنان خواب غفلت برده‌اند که

۴۸- کدام یک از گزینه‌های زیر مکمل جمله روبه‌رو می‌باشد «شبنم از روی برگ گل گفت آفتاب

باشم»

- (۱) برخاست، می‌خواهم (۲) برخواست، می‌خواهم (۳) برخواست، می‌خاهم (۴) برخاست، می‌خاهم

۴۹- مترادف واژه‌های «مصحف، معصوم، بخل» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) کتاب، مظلوم، تنگ‌نظری (۲) کتاب، پاک، تنگ‌نظری (۳) روزنامه، مظلوم، حسادت (۴) نوشته، پاک، حسادت

۵۰- واژه‌های کدام گزینه هم‌خانواده نیستند؟

- (۱) مونس، انیس (۲) فروغ، فراغ (۳) اساس، مؤسسه (۴) زائر، زیارت

۵۱- برای انتقال پیام به شنونده یا خواننده از استفاده می‌شود.

- (۱) جمله (۲) کلمه (۳) حروف (۴) فعل

۵۲- زادگاه سعدی کدام است؟

- (۱) کرمان (۲) شیراز (۳) اصفهان (۴) تبریز

۵۳- مفهوم کدام بیت با سایر گزینه‌ها نزدیکی معنایی کم‌تری دارد؟

- (۱) جهان جمله فروغ روی حق دان/ حق اندر وی ز پیدایی است پنهان
(۲) برگ درختان سبز در نظر هوشیار/ هر ورقش دفتری است معرفت کردگار
(۳) چشم بگشا که جلوه‌ی دلدار/ به تجلی است از در و دیوار
(۴) یک جهان بر هم زدم تا جمله بگیریم تو را/ من چه می‌کردم به عالم گر نمی‌دیدم تو را

۵۴- مفهوم عبارت مشخص شده در بیت زیر، در کدام گزینه آمده است؟

«کاش روزی به کام خود برسد/ بچه‌ها آرزوی من این است»

- (۱) به آرزویتان برسد (۲) شاد باشید (۳) به حرف خود عمل کنید (۴) حق خود را بگیرید

۵۵- کدام کلمه یا عبارت، نادرست معنی شده است؟

- (۱) در ایام طفولیت، متعبد و شب‌خیز بودم. (دوران جوانی)
(۲) دیده بر هم نبسته و مصحف عزیز بر کنار گرفته. (قرآن کریم)
(۳) چنان خواب غفلت برده‌اند که گویی نخفته‌اند که مرده‌اند. (بلکه)
(۴) اگر بختی، به از آن که در پوستین خلق افتی. (غیبت بکنی)

مجموعه تمرینات ادبیات فارسی

موضوع: سه فصل اول کتاب درسی

۵۶- حرف «که» در جمله‌ی زیر به کدام معنا آمده است؟

«چنان خواب غفلت برده‌اند که گویی نخفته‌اند که مرده‌اند»

- (۱) شاید (۲) زیرا (۳) بلکه (۴) اگر

۵۷- در کدام مصرع، جمله‌ی امری مشاهده نمی‌کنید؟

- (۱) مخسب ای دیده چندین غافل و مست
(۲) چو بیداران برآور در جهان دست
(۳) ای شکم خیره به نانی بساز
(۴) تا نکنی پشت به خدمت دو تا

۵۸- معنای کدام واژه درست است؟

- (۱) ابد = بنده (۲) زنجیره = فریاد (۳) افق = کرانه‌ی آسمان (۴) جلال = بلند

۵۹- کدام گزینه واژه‌های مترادف نیستند؟

- (۱) پاک و معصوم (۲) عظمت و جلال (۳) مصحف و کتاب (۴) عشق و معرفت

۶۰- با آوردن کدام صفت برای «درخت» از آرایه‌ی «تشخیص» بهره گرفته‌ایم؟

- (۱) تناور (۲) مغرور (۳) سبز (۴) زیبا

۶۱- در بیت «این درختانند هم‌چون خاکیان/ دست‌ها بر کرده‌اند از خاکدان» منظور از دو کلمه‌ی «خاکیان» و «خاکدان» به ترتیب کدام است؟

- (۱) انسان- کره‌ی خاکی (زمین)
(۲) درختان- ریشه
(۳) کره‌ی خاکی- زمین
(۴) انسان‌ها- آسمان

۶۲- کدام یک از گزینه‌های زیر با عبارت داده شده، هم‌خوانی ندارد؟

«درختان سرسبز باغ، شاخه‌ی دست‌های خویش را به آسمان برافراشته بودند و دعا می‌کردند و گل‌بوته‌ها در گوش نسیم آمین می‌گفتند»

- (۱) کوه و دریا و درختان همه در تسبیح‌اند/ نه همه مستمع‌ی فهم کند این اسرار
(۲) ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند/ تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری
(۳) هرکس به طریقی صفت حمد تو گوید/ بلبل به غزل‌خوانی و قمری به ترانه
(۴) توحیدگوی او نه بنی‌آدم‌اند و بس/ هر بلبلی که زمزمه بر شاخسار کرد

۶۳- کلمه‌های کدام گزینه با هم هم‌خانواده نیستند؟

- (۱) غرق/ غرقه (۲) نقطه/ نقاط (۳) فرع/ معرفت (۴) معصوم/ عصمت

۶۴- معنی واژه‌ی «غفلت» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) دانایی (۲) شادابی (۳) بی‌خبری (۴) آگاهی

۶۵- در جمله‌ی «من با قرور و مهربانی و خشنودی، باغ و سحر را تماشا می‌کردم» چند غلط املائی وجود دارد؟

- (۱) سه (۲) یک (۳) چهار (۴) دو

مجموعه تمرینات ادبیات فارسی

موضوع: سه فصل اول کتاب درسی

۶۶- کدام گزینه جمله‌ی امری می‌باشد؟

- (۱) غرقه‌ی شکوه و اعجاز زیبایی خلقت، بودم
(۲) آیا درختان سرسبز باغ و صحرا را دیدی
(۳) به خالق زیبایی‌ها بیندیش
(۴) به پدیده‌های جهان فکر می‌کنم

۶۷- در کدام یک از جمله‌های زیر «تشخیص» به کار رفته است؟

- (۱) سری به طبیعت روستا زدم.
(۲) شاخه درخت دست‌هایش را به آسمان افراشته بود.
(۳) استوار و امیدوار و شتابان می‌رفتم.
(۴) سال دیگر به روستا برگشتم.

۶۸- نام نویسنده‌ی کدام اثر نادریست نوشته شده است؟

- (۱) کژال = محمدجواد محبت
(۲) کویر = دکتر علی شریعتی
(۳) اسلام شناسی = دکتر شریعتی
(۴) الهی‌نامه = خواجه عبدالله انصاری

۶۹- در کدام گزینه هر دو نوع جمله‌ی خبری و عاطفی دیده می‌شود؟

- (۱) منتظران بهار، فصل شکفتن رسید / مژده به گل‌ها برید، یار به گلشن رسید
(۲) با خودش زیر لب چنین می‌گفت / آرزوهایتان چه رنگین است
(۳) جهان جمله فروغ روی حق دان / حق اندر وی ز پیدایی است پنهان
(۴) ای هست کن اساس هستی / کوه ز درت درازدستی

۷۰- معنی واژه‌ی «معرفت» در کدام گزینه نیامده است؟

- (۱) شناخت (۲) بینش (۳) عارف (۴) آگاهی

۷۱- کدام یک از گزینه‌های زیر هم‌خانواده‌ی واژه‌ی «معرفت» نمی‌باشد؟

- (۱) فروع (۲) عرفان (۳) عارف (۴) تعریف

۷۲- کدام یک از واژه‌های زیر هم‌خانواده «عظمت» نمی‌باشد؟

- (۱) عظیم (۲) مُعظم (۳) مظهر (۴) عَظما

۷۳- معنی واژه‌ی «جاذبه» در کدام گزینه نیامده است؟

- (۱) دفع (۲) جذب (۳) گیرایی (۴) کشش

۷۴- کدام یک از گزینه‌های زیر هم‌خانواده‌ی واژه‌ی «اعجاز» نیست؟

- (۱) معجزه (۲) رجز (۳) عجز (۴) عجزوز

۷۵- کدام یک از گزینه‌های زیر هم‌خانواده‌ی واژه‌ی «لطیف» نمی‌باشد؟

- (۱) لطف (۲) الطاف (۳) اتلاف (۴) تَلَطُف

۷۶- معنی واژه‌ی «مذاب» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) گداخته (۲) ریز شده (۳) سرد (۴) رنگ شده

مجموعه تمرینات ادبیات فارسی

موضوع: سه فصل اول کتاب درسی

۷۷- کدام یک از گزینه‌های زیر هم‌خانواده‌ی واژه‌ی «مزرعه» نمی‌باشد؟
 (۱) عذرا (۲) زارع (۳) زرع (۴) زراعت

۷۸- معنی واژه‌ی «وداع» در کدام گزینه آمده است؟
 (۱) مهر (۲) خداحافظی (۳) آشتی (۴) ودیعه

۷۹- هم‌خانواده‌ی واژه‌ی «نقاط» در کدام گزینه آمده است؟
 (۱) مناطق (۲) منطقه (۳) نقطه (۴) تطبیق

۸۰- این بیت از کیست؟ «برگ درختان سبز، در نظر هوشیار/ هر ورقش دفترى است، معرفت کردگار»
 (۱) فردوسی (۲) سعدی (۳) شبستری (۴) مولوی

۸۱- معنی بیت زیر را بنویسید.

«برگ درختان سبز، در نظر هوشیار/ هر ورقش دفترى است، معرفت کردگار»

۸۲- با توجه به بیت «این درختانند هم‌چون خاکیان/ دست‌ها بر کرده‌اند از خاکدان
 با زبان سبز و با دست دراز/ از ضمیر خاک می‌گویند راز»

معنی واژه‌ی مشخص شده در کدام گزینه نیامده است؟
 (۱) باطن (۲) پنهان (۳) درون (۴) دل

۸۳- کدام یک از گزینه‌های زیر از لحاظ ریشه با بقیه متفاوت است؟
 (۱) اطفال (۲) طفل (۳) لطف (۴) طفولیت

۸۴- کدام یک از واژه‌های زیر از لحاظ ریشه با بقیه ناسازگار است؟
 (۱) عجب (۲) عجیب (۳) اعجاب (۴) جعبه

۸۵- در کدام گزینه معنی همه‌ی واژه‌ها به درستی نوشته شده است؟

- (۱) جاذبه: کشش / معرفت: بینش / مذاب: گداخته
 (۲) وداع: خداحافظی / عظمت: بزرگی / برافراشته: پایین آورده
 (۳) زمزمه: نغمه / معصوم: گناهکار / ضمیر: باطن
 (۴) عظمت: شگفتی / وداع: خداحافظی / مذاب: ریخته شده

۸۶- با توجه به معنای هر دسته از واژه‌ها، املاى چند واژه نادرست است؟

«جاذبه و کشش / اعجاز و شگفتی / معصوم و پاک / زمیر و باطن / دعا و عامین / غرغهی شکوه»
 (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) یک

۸۷- در متن زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

کودکان پرنشاط گل‌بوته‌ها و نوجوانان امیدوار زرت‌ها در گوش نسیم عامین می‌گفتند و من با قرور و مهربانی و خشنودی، باغ و سحر را تماشا می‌کردم.

مجموعه تمرینات ادبیات فارسی

موضوع: سه فصل اول کتاب درسی

۸۸- برای هر یک از کلمات زیر دو هم‌خانواده بنویسید.
طفل - تعجب - مفهوم - معرفت

۸۹- در ابیات زیر کدام آرایه دیده نمی‌شود؟
این درختانند هم‌چون خاکیان/ دست‌ها بر کرده‌اند از خاکدان
با زبان سبز و با دست دراز/ از ضمیر خاک می‌گویند راز

(۱) تشبیه (۲) تشخیص (۳) مراعات‌نظیر (۴) سجع

۹۰- با توجه به عبارت «سری به طبیعت روستا زدم» سر زدن به چه معناست؟
(۱) سرکشی کردن (۲) سر را به جایی کوبیدن (۳) استراحت کردن (۴) نگاه کردن

۹۱- معنی واژه‌ی «سرشار» در کدام گزینه نیامده است؟
(۱) مالا مال (۲) شور و هیجان (۳) پر (۴) لبریز

۹۲- معنی واژه‌ی «زمزمه» در کدام گزینه نیامده است؟
(۱) خواندن آرام (۲) نغمه (۳) فریاد (۴) خواندن زیر لب

۹۳- عبارت «سر خم کردن» کنایه از چیست؟
(۱) خداحافظی کردن (۲) ترسیدن (۳) شناختن (۴) احترام گذاشتن

۹۴- در عبارت زیر چند غلط املائی دیده می‌شود؟
«کژال زیر گلویش را قلغ‌لک می‌داد. روناک باز خندید. کژال قن‌داقه‌ی او را محکم به سینه فشرد.»
(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۹۵- معنای واژه‌ی «گالش» در کدام گزینه آمده است؟
(۱) تفنگ (۲) کفش لاستیکی برای محافظت بیشتر از پا می‌پوشند
(۳) گاری (۴) لباس جنگی

۹۶- در متن زیر چند غلط املائی وجود دارد؟
«روناک، خفه‌گریه می‌کرد و گرگ خورن‌اسه می‌کشید. آزاد معطل‌نمانده بر سر زنان دوید و روناک را بقل زد.»
(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۹۷- با توجه به عبارت «کژال جیغ زنان و مویه کنان، راه رفته را برگشت» معنی واژه‌ی مشخص شده در کدام گزینه نیامده است؟
(۱) گریه (۲) زاری (۳) فریاد بلند (۴) ناله‌ی آهسته

۹۸- با توجه به عبارت «دست و پای گرگ از تقلا افتاد» معنی واژه‌ی مشخص شده در کدام گزینه نیامده است؟
(۱) دست و پا زدن برای رهایی (۲) سعی کردن
(۳) تلاش بسیار (۴) فرار کردن

مجموعه تمرینات ادبیات فارسی

موضوع: سه فصل اول کتاب درسی

۹۹- عبارت زیر معرف کدام شخصیت ادبی می‌باشد؟

«در شیراز دیده به جهان گشود، از نویسندگان معاصر است. کتاب «باغچه توی گلدان» از آثار اوست که در زمینه ادبیات کودک و نوجوان است.»

(۱) طاهره ایبید (۲) قیصر امین‌پور (۳) محمود کیانوش (۴) علی شریعتی

۱۰۰- کتاب «به هوای گل سرخ» اثر کیست؟

(۱) قیصر امین‌پور (۲) طاهر ایبید (۳) محمود کیانوش (۴) دکتر علی شریعتی

۱۰۱- کدام یک از گزینه‌های زیر در مورد «طاهره ایبید» درست نیست؟

(۱) از نویسندگان معاصر است (۲) به هوای گل سرخ از آثار اوست
(۳) متولد شهر کرمان است (۴) در زمینه ادبیات کودک و نوجوان دارای آثار است

۱۰۲- برای هر یک از کلمه‌های زیر، دو هم‌خانواده بنویسید.

جاذبه ← مزرعه ← خالق ← معرفت ←

۱۰۳- املاي کدام کلمه با توجه به معنی آن نادرست است؟

(۱) گالش: نوعی کفش (۲) وداع: خداحافظی (۳) قنداغ: ملحفه (۴) خیش: گاوآهن

۱۰۴- در پایان کدام جمله، علامت سؤال «؟» قرار می‌گیرد؟

(۱) لېخند تو خلاصه‌ی خوبی‌هاست (۲) کدام انسان به صحبت علاقه‌ای ندارد
(۳) چه روزگار عجیبی (۴) رازهایت را به دیگران نگو

۱۰۵- کدام بیت، با بقیه بیت‌ها ارتباط معنایی ندارد؟

(۱) گفت پیغمبر «هر آن کو سر نهفت/ زود گردد با مراد خویش، جفت»
(۲) گور خانه‌ی راز تو چون دل شود/ آن مرادت زودتر حاصل شود
(۳) ای کارگشای هر چه هستند/ نام تو، کلید هر چه بستند
(۴) تا توانی پیش کس مگشای راز/ بر کسی این در مکن زنه‌ار باز

۱۰۶- املاي کدام کلمه با توجه به معنای آن، نادرست است؟

(۱) هیئت: گروه (۲) صداقت: درستی (۳) غیرت: آبرو (۴) مایع: سبب

۱۰۷- در کدام گزینه، مهم‌ترین جز جمله در آخر مصرع آمده است؟

(۱) هم نامه‌ی نانوشته خوانی (۲) هر یکی برگ کوچکی در دست
(۳) تا توانی پیش کس مگشای راز (۴) زود گردد با مراد خویش جفت

۱۰۸- رابطه‌ی کدام دو واژه، مترادف نیست؟

(۱) راز و سیر (۲) استعداد و توانایی (۳) همت و سستی (۴) انحراف و گمراهی

مجموعه تمرینات ادبیات فارسی

موضوع: سه فصل اول کتاب درسی

۱۰۹- در گزینه‌های زیر، کدام جمله «ادبی» است؟

- (۱) جوان باید آینده را بسازد.
- (۲) نوجوانان چشمه‌ی جوشان نیرو و استعدادند.
- (۳) جامعه‌ی ما از میلیون‌ها جوان دختر و پسر برخوردار است.
- (۴) این اشتباه کاملاً قابل جبران است.

۱۱۰- کدام یک از گزینه‌های زیر از لحاظ ریشه با بقیه متفاوت است؟

- (۱) حلال (پاک)
- (۲) محلول
- (۳) حل
- (۴) تحلیل

۱۱۱- معنی واژه‌های «به‌رغم، والا، متعال، انحراف» به ترتیب کدام است؟

- (۱) به‌ویژه، ارزشمند، بزرگوار، خارج شدن از مسیر
- (۲) برخلاف، ارزشمند، بزرگوار، کج‌روی
- (۳) به‌ویژه، بالا، هدفمند، خارج شدن از مسیر
- (۴) برخلاف، بالا، هدفمند، کج‌روی

۱۱۲- مفرد کدام یک از کلمات زیر به‌درستی درج نشده است؟

- (۱) مطبوعات: مطبوع
- (۲) نقاط: نقطه
- (۳) املاک: مالک
- (۴) استحکامات: استحکام

۱۱۳- در کدام یک از گزینه‌های زیر غلط املائی وجود ندارد؟

- (۱) صلاح، اوائل، متبوعات، هیئت
- (۲) صلاح، اوایل، مطبوعات، هیئت
- (۳) صلاح، اوایل، متبوعات، هیئت
- (۴) صلاح، اوائل، مطبوعات، هیات

۱۱۴- در متن زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

«من به هیچ وجه قبول نمی‌کنم حروف‌ها و تهلیل‌های کسانی را که گاهی در برخی از مطبوعات یا رسانه‌ها از انحراف نسل جوان سخن می‌گویند.»

- (۱) یک
- (۲) دو
- (۳) سه
- (۴) چهار

۱۱۵- کدام یک از گزینه‌های زیر هم‌خانواده‌ی «صلاح» نمی‌باشد؟

- (۱) صالح
- (۲) مصلحت
- (۳) مصالح
- (۴) محصل

۱۱۶- کدام یک از گزینه‌های زیر هم‌خانواده‌ی واژه‌ی «مطبوعات» نمی‌باشد؟

- (۱) مطب
- (۲) مطبوع
- (۳) طبع
- (۴) طبیعت

۱۱۷- کدام یک از گزینه‌های زیر جمع نمی‌باشد؟

- (۱) اوایل
- (۲) اسلام
- (۳) املاک
- (۴) نقاط

۱۱۸- کدام گزینه با توجه به معنی نادرست است؟

- (۱) غیرت = آبرو
- (۲) اعجاز = معجزه
- (۳) سلاح = درستی
- (۴) استعداد = توانایی

۱۱۹- معنی واژه‌ی «همت» در کدام گزینه نیامده است؟

- (۱) بلندپروازی
- (۲) تلاش
- (۳) سعی و کوشش
- (۴) اراده

مجموعه تمرینات ادبیات فارسی

موضوع: سه فصل اول کتاب درسی

- ۱۲۰- کدام یک از گزینه‌های زیر از جهت معنا و مفهوم با بقیه متفاوت است؟
 (۱) پارسایی (۲) پاکدامنی (۳) صداقت (۴) غیرت
- ۱۲۱- کدام یک از گزینه‌های زیر هم‌خانواده‌ی واژه‌ی «مقتدر» نیست؟
 (۱) تقدیر (۲) قدرت (۳) قادر (۴) مقدر
- ۱۲۲- کدام یک از واژه‌های زیر هم‌خانواده‌ی «معظم» نمی‌باشد؟
 (۱) عظیم (۲) عظام (۳) عظم (۴) عظمت
- ۱۲۳- در عبارت زیر چند فعل وجود دارد؟
 «بینایی ده تا در چاه نیفتیم، دست گیر که دست آویز نداریم، توفیق ده تا در دین استوار شویم»
 (۱) چهار (۲) پنج (۳) شش (۴) هفت
- ۱۲۴- کدام یک از گزینه‌های زیر هم‌خانواده‌ی واژه‌ی «نظام» نمی‌باشد؟
 (۱) منظم (۲) انتظام (۳) ناظم (۴) مذنون
- ۱۲۵- کدام یک از گزینه‌های زیر با جمله‌ی «آینده با حرف ساخته نمی‌شود» ارتباط معنایی ندارد؟
 (۱) دانشت هست کار بستن کو/ خنجرت هست، صف شکستن کو؟
 (۲) مرد آن است که لب ببندد و بازو گشاید
 (۳) نابرده رنج گنج میسر نمی‌شود/ مزد آن گرفت جان برادر که کار کرد
 (۴) عالم بی عمل به چه ماند، زنبور بی عسل
- ۱۲۶- کدام یک از گزینه‌های زیر مکمل جمله‌های زیر است؟
 «این‌ها چرا و پاکدامنی و پارسایی جوانان را نمی‌بینند. جوانی‌تان را بدانید.»
 (۱) صلاح - غدر (۲) صلاح - قدر (۳) صلاح - قدر (۴) صلاح - غدر
- ۱۲۷- منظور از عبارت «آینده با حرف ساخته نمی‌شود» چیست؟
- ۱۲۸- جملات زبانی زیر را به صورت جمله‌ی ادبی بازنویسی کنید.
 الف) قطره‌ی اشک از چشم بر روی خاک افتاد.
 ب) دوست من دلی پاک دارد.
- ۱۲۹- کدام یک از گزینه‌های زیر از آثار مولوی نمی‌باشد؟
 (۱) منطق‌الطیر (۲) دیوان شمس (۳) مکتب (۴) فیه مافیه
- ۱۳۰- بیت «تا توانی پیش کس مگشای راز/ بر کسی این در مکن زنهار باز» از چند جمله تشکیل شده است؟
 (۱) چهار جمله (۲) سه جمله (۳) دو جمله (۴) پنج جمله

۱۳۱- در بیت «تا توانی پیش کس مگشای راز/ بر کسی این در مکن زنهار باز» مقصود از «در» چیست؟
 (۱) راه (۲) راز (۳) لطف و کرم (۴) امید و آرزو

۱۳۲- مثنوی معنوی در دفتر و بیت سروده شده است.

(۱) شش - بیست و چهار هزار (۲) چهار - بیست و چهار هزار
 (۳) شش - بیست و شش هزار (۴) چهار - بیست و شش هزار

۱۳۳- کدام یک از ابیات زیر با بیت «تا توانی پیش کس مگشای راز/ بر کسی در مکن زنهار باز» ارتباط معنایی ندارد؟

(۱) راز دل جز با دل زاری مگوی/ صندوق اسرار را مگشا به کوی
 (۲) راز دل پیش دوستان مگوی/ گر نخواهی که دشمنان دانند
 (۳) گور خانه‌ی راز تو چون دل شود/ آن مرادت زودتر حاصل شود
 (۴) تنها نه ز راز دل من پرده برافتاد/ تا بود فلک شیوه‌ی او پرده دری بود

۱۳۴- در بیت «گور خانه‌ی راز تو چون دل شود/ آن مرادت زودتر حاصل شود» کدام آرایه‌ی ادبی وجود دارد؟

(۱) تشبیه (۲) تشخیص (۳) تکرار (۴) مراعات نظیر

۱۳۵- معنی بیت «گور خانه‌ی راز تو چون دل شود/ آن مرادت زودتر حاصل شود» را بنویسید.

۱۳۶- قافیه و ردیف را در بیت «گور خانه‌ی راز تو چون دل شود/ آن مرادت زودتر حاصل شود» مشخص کنید.

۱۳۷- با توجه به مصرع «آن مرادت زودتر حاصل شود» کدام یک از گزینه‌های زیر با واژه‌ی «مراد» هم معنی نمی‌باشد؟

(۱) خواسته (۲) عشق (۳) آرزو (۴) کام

۱۳۸- معنی بیت «دانه‌ها چون در زمین پنهان شود/ سر آن سرسبزی بستان شود» را بنویسید.

۱۳۹- مرجع ضمیر آن در بیت «دانه‌ها چون در زمین پنهان شود/ سر آن سرسبزی بستان شود» چیست؟

(۱) دانه (۲) بستان (۳) پنهان شدن (۴) زمین

۱۴۰- واژه‌ی «چون» در بیت «دانه‌ها چون در زمین پنهان شود/ سر آن سرسبزی بستان شود» به چه معناست؟

(۱) هنگامی که (۲) مانند (۳) به علت (۴) حتماً

۱۴۱- معنی بیت «گفت پیغمبر هر آن کو سر نهفت/ زود گردد با مراد خویش جفت» را بنویسید.

۱۴۲- در بیت «گفت پیغمبر هر آن کو سر نهفت/ زود گردد با مراد خویش جفت» چند جمله وجود دارد؟

(۱) سه جمله (۲) چهار جمله (۳) دو جمله (۴) یک جمله

مجموعه تمرینات ادبیات فارسی

موضوع: سه فصل اول کتاب درسی

۱۴۳- در بیت «گفت پیغمبر هر آن کو سر نهفت/ زود گردد با مراد خویش جفت» کدام کلمه به صورت مخفف به کار رفته است؟

- (۱) پیغمبر (۲) سر (۳) کو (۴) گزینه‌های ۱ و ۳

۱۴۴- در کدام گزینه همه‌ی کلمه‌های به کار رفته از نظر املائی صحیح می‌باشد؟

- (۱) زنهار - نحفت - مثنوی - سیر
(۲) متخصص - مقتدر - متعال - نظام
(۳) صلاح - مایع افتخار - تحلیل - منطقه
(۴) به رغم - غیرت - مطبوعات - استعداد

۱۴۵- بیت زیر از کیست؟

«متظران بهار، فصل شکفتن رسید/ مژده به گل‌ها برید، یار به گلشن رسید»

- (۱) شیخ محمود شبستری (۲) بیدل دهلوی (۳) نظامی (۴) قیصر امین‌پور

۱۴۶- معنی واژه‌ی «گلشن» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) گلستان (۲) اجاق (۳) روستا (۴) مزرعه

۱۴۷- کدام یک از گزینه‌های زیر از لحاظ ریشه با کلمه‌ی «متظر» متفاوت است؟

- (۱) انتظار (۲) ناظر (۳) ناظم (۴) منظور

۱۴۸- کدام مصرع فاقد فعل است؟

- (۱) ای هست کن اساس هستی
(۲) این درختانند هم‌چون خاکیان
(۳) بر کسی این در مکن زنهار باز
(۴) شو روز به فکر آب و دانه

۱۴۹- املائی کدام گزینه با توجه به معنا نادرست است؟

- (۱) استعداد: توانایی (۲) به رقم: برخلاف
(۳) مقتدر: قدرتمند (۴) هیئت: گروه

۱۵۰- کدام جمله غلط املائی دارد؟

- (۱) کژال به دنبال او زمین را خویش می‌کشید.
(۲) روناک مثل بره‌ای دست‌هایش را در هوا تکان می‌داد.
(۳) ریگ‌ها، زیر گالش‌های لاستیکی کژال، تکان می‌خوردند.
(۴) گرگ دست‌هایش را مثل تیغ‌ی داس در هوا می‌چرخاند.

۱۵۱- در پایان کدام جمله نمی‌توان نشانه‌ی «نقطه» قرار داد؟

- (۱) خسته شد و نترسید
(۲) روناک را سخت در بغل گرفت
(۳) همین که بر سرزمین رسید
(۴) آزاد با سنگ بر سر گرگ کوبید

۱۵۲- معنای «مراد» در بیت زیر چیست؟

«گفت پیغمبر هر آن کو سر نهفت/ زود گردد با مراد خویش جفت»

- (۱) نیاز (۲) آرزو (۳) آخرت (۴) معرفت

۱۵۳- معنای کدام واژه نادرست است؟

- (۱) گالش: تن پوش
 (۲) خرناسه: صدای گلو هنگام خواب
 (۳) تقلا: تلاش
 (۴) سرشار: پر

۱۵۴- مفهوم کدام گزینه با عبارت «آینده با حرف ساخته نمی‌شود» نزدیکی بیش‌تری دارد؟

- (۱) کم گوی و گزیده گوی چون دُر / تا ز اندک تو جهان شود پر
 (۲) نباید سخن گفت ناساخته / نشاید بریدن نینداخته
 (۳) قول نیاید به کار: فعل بود در شمار / منکر گفتار شو، امت کردار باش
 (۴) جوانا ره طاعت امروز گیر / که فردا جوانی نیاید ز پیر

۱۵۵- مفهوم عبارت زیر در کدام گزینه آمده است؟

- «کژال به دنبال او زمین را خیش می‌کشید»
 (۱) کژال به دنبال او فریاد می‌زد
 (۲) کژال به دنبال او روی زمین می‌غلتید
 (۳) کژال به دنبال او زمین را می‌کند
 (۴) کژال به دنبال او گریه و زاری می‌کرد

۱۵۶- در کدام گزینه نهاد وجود ندارد؟

- (۱) زنگ تفریح را که زنجره زد
 (۲) مثل یک شاخه گل جوانه بزن
 (۳) بر درختی شکوفه‌ای خندید
 (۴) زندگی بر تو می‌زند لبخند

۱۵۷- معنی کدام کلمه نادرست است؟

- (۱) تأمل: صبر
 (۲) بصیرت: آگاهی
 (۳) کردار: کار
 (۴) فرود: پایین

۱۵۸- کدام گزینه نمی‌تواند با «مدرسه» شبکه‌ی معنایی برقرار کند؟

- (۱) دانش‌آموز
 (۲) معلم
 (۳) حیاط
 (۴) کتاب

۱۵۹- در کدام گزینه «گروه نهادی» آمده است؟

- (۱) آسمان مثل یک تبسم شد
 (۲) جوجه‌ی کوچک پرستو گفت
 (۳) و معلم دوباره تنها شد
 (۴) در کتابی بهار معنا شد

۱۶۰- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) دوندگی: دونده + ی
 (۲) درماندگی: درمانده + ی
 (۳) هفتگی: هفته + ی
 (۴) شگفتی: شگفته + ی

۱۶۱- در کدام گزینه «نهاد» به درستی مشخص نشده است؟

- (۱) ای کمیل، این دل‌ها هم‌چون ظرف‌هاست.
 (۲) بر ورق سبز برگ، خط خدا را بخوان.
 (۳) دشت صدای کژال را به خودش برگرداند.
 (۴) رویاوه ترس در دلش افتاد.

مجموعه تمرینات ادبیات فارسی

موضوع: سه فصل اول کتاب درسی

۱۶۲- نهاد در کدام گزینه نادرست مشخص شده است؟

- (۱) بر لبانت شکوفه‌های دعا/ می‌شکوفد سحر به بانگ اذان
- (۲) قلب سرشار از عطوفت تو/ روشن از آفتاب قرآن است
- (۳) می‌کند پر فضای خانه ز عطر/ گل سجاده‌ات به وقت نماز
- (۴) در طلوع نگاه خسته‌ی تو/ برق رنگین کمان امید است

۱۶۳- در کدام بیت «نهاد» نیامده است؟

- (۱) تا توانی پیش کس مگشای راز/ بر کسی این در مکن زنهار باز
- (۲) گورخانه‌ی راز تو چون دل شود/ آن مرادت زودتر حاصل شود
- (۳) دانه‌ها چون در زمین پنهان شود/ سر آن سرسبزی بستان شود
- (۴) گفت پیغمبر در آن کو سر نهفت/ زود گردد با مراد خویش جفت

۱۶۴- در عبارت زیر کدام یک از کلمه‌های مشخص شده «نهاد» است؟

«به شما جوانان به عنوان فرزندان عزیز و پاره‌های این ملت می‌گویم: عزیزان من، دشمنان نمی‌خواهند میلیون‌ها جوان با درس خواندن فردای شکوهمندی را برای ایران به وجود آورند.»

(۱) جوانان (۲) عزیزان من (۳) میلیون‌ها جوان (۴) ایران

۱۶۵- تعداد کلمه‌های نهاد در کدام گزینه از بقیه بیشتر است؟

- (۱) امروز را با یادآوری گذشته‌های از دست رفته گذراندن و افسوس خوردن شایسته نیست.
- (۲) ناگهان نوازش لطیف و خنکی را در لای انگشتان پاهای برهنه‌ام احساس کردم.
- (۳) بارن تیر بر سر هر رمز شجاع و پسران قهرمان و دلیر او باریدن گرفت.
- (۴) دمی بعد، کژال صدای نفس‌های تلخ گرگ را به خوبی می‌شنید.

۱۶۶- در بیت زیر کدام کلمه «نهاد» است؟

«توانا بود هر که دانا بود/ ز دانش دل پیر برنا بود»

(۱) هر که (۲) توانا (۳) دل پیر (۴) گزینه‌های ۱ و ۳

۱۶۷- نهاد در کدام گزینه جمع است؟

- (۱) جوان و نوجوان چشمه‌ی جوشان نیرو و استعداد است.
- (۲) کشور ما از میلیون‌ها پسر و دختر برخوردار است.
- (۳) به شما جوانان و پاره‌های دل این ملت توصیه می‌کنم.
- (۴) امروزه دشمنان نمی‌خواهند که دانشگاه و درس و مدرسه باشد.

۱۶۸- پسوند «ی» در کدام گزینه بدون تغییر، اضافه شده است؟

(۱) خستگی (۲) هماهنگی (۳) سرزندگی (۴) آمادگی

۱۶۹- در بیت «هرچه سرما و هرچه دل سردی/ پر زد آهسته از نظر گم شد» نهاد کدام است؟

- (۱) هرچه
(۲) پَر
(۳) هرچه سرما و هرچه دل سردی
(۴) نظر

۱۷۰- با توجه به ابیات زیر کدام گزینه صحیح نیست؟

«دانه‌ها چون در زمین پنهان شود/ سر آن سرسبزی بستان شود

گفت پیغمبر هر آن کو سر نهفت/ زود گردد با مراد خویش جفت»

- (۱) این دو بیت چهار جمله دارد.
(۲) «زود» قید است.
(۳) چهار نهاد در دو بیت مشاهده می‌شود.
(۴) «هر آن کو» نهاد جمله‌ی چهارم است.

۱۷۱- کدام کلمه‌ی مشخص شده نهاد نمی‌باشد؟

با نسیمی که زندگی در اوست/ باز چشمه جوانه‌ای وا شد

بر درختی شکوفه‌ای خندید/ در کتابی بهار معنا شد

- (۱) نسیم
(۲) چشمه جوانه
(۳) شکوفه
(۴) بهار

۱۷۲- نهاد در بیت «مثل یک شاخه گل جوانه بزن/ مثل یک چشمه سار جاری شو» به ترتیب در مصرع اول و دوم کدام است؟

- (۱) شاخه گل - چشمه سار (۲) شاخه گل - تو
(۳) تو - تو
(۴) تو - چشمه سار

۱۷۳- نهاد را در بیت زیر مشخص کنید.

«بهر از هر چه هست در دنیا/ با خدا راز گفتنت امروز»

۱۷۴- کدام یک از کتاب‌های زیر آثار محمدجواد محبت نیست؟

- (۱) ظهر روز دهم
(۲) کوچه باغ آسمان
(۳) رگبار کلمات
(۴) با بال این پرنده سفر کن

۱۷۵- با توجه به بیت «روشن و گرم و زندگی پرواز/ آسمان مثل یک تبسم شد» مقصود از مصرع دوم چیست؟

۱۷۶- در عبارت «هر چه سرما و هر چه دل سردی/ پر زد آهسته از نظر گم شد» کلمه‌ی مشخص شده کنایه از چیست؟

- (۱) دل‌گرمی
(۲) راحتی و آسودگی
(۳) یأس و ناامیدی
(۴) امیدواری

۱۷۷- فعل‌های دو بیت زیر کدامند؟

«زندگی بر تو می‌زند لبخند/ هست وقت شکفتنت امروز

بهر از هر چه هست در دنیا/ با خدا راز گفتنت امروز»

- (۱) می‌زند، هست، شکفت، گفت
(۲) لبخند می‌زند، هست، شکفتن، گفتن
(۳) لبخند می‌زند، هست
(۴) می‌زند، هست، گفت

مجموعه تمرینات ادبیات فارسی

موضوع: سه فصل اول کتاب درسی

۱۷۸- در کدام جمله غلط املایی دیده نمی‌شود؟

- (۱) اگر نیروی جوانی و چالاکی این دوره را با تأمل و تفکر و بصیرت همراه کنیم، به شکوفایی می‌رسیم.
 (۲) کژال از کنار هر که می‌گذشت سلام می‌داد و با احوال پرسشی کوتاهی می‌گذشت.
 (۳) گرگ غنداقه را به دهان گرفت و دوید.
 (۴) دشت یکپارچه صدا شده بود و ناله و مویه باد صدای کژال را غلطانند و با خود برد.

۱۷۹- املای کدام کلمه با توجه به معنی آن نادرست است؟

- (۱) حسرت: دریغ و افسوس (۲) بسیرت: آگاهی
 (۳) اندرز: نصیحت (۴) تأمل: فکر کردن

۱۸۰- کدام یک از گزینه‌های زیر از لحاظ ریشه با واژه‌ی «بصیرت» هم‌خانواده می‌باشد؟

- (۱) صابر (۲) صبور (۳) ابصار (۴) صبر

۱۸۱- معنی واژه‌ی «فراز و فرود» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) پستی و بلندی (۲) پایین و بالا
 (۳) آسمان و زمین (۴) بالا و پایین

۱۸۲- کدام یک از گروه‌های کلمات زیر از لحاظ رابطه با بقیه متفاوت است؟

- (۱) فراز و فرود (۲) سیاه و سفید
 (۳) راز و رمز (۴) بود و نبود

۱۸۳- معنی واژه‌ی «استقلال» در کدام گزینه نیامده است؟

- (۱) حکومت کردن (۲) خود مختار
 (۳) وابسته نبودن (۴) آزادانه کار کردن

۱۸۴- رابطه‌ی بین کلمات «وابستگی و استقلال» کدام است؟

- (۱) مترادف (۲) متضاد
 (۳) هم‌خانواده (۴) گزینه‌های ۱ و ۳

۱۸۵- در عبارت زیر به ترتیب نهاد کدام کلمات هستند؟

«می‌توانیم از لحظه‌های زندگی لذت ببریم و جویبار با صفا و گوارای زندگی را گل‌آلود نسازیم.»

- (۱) لحظه‌های زندگی - جویبار - ما
 (۲) ما - لحظه‌های زندگی - جویبار
 (۳) ما - ما - ما
 (۴) ما - ما - جویبار

۱۸۶- متضاد واژه‌ی «استقلال» چیست؟

- (۱) وابستگی (۲) ظلم
 (۳) آزادی (۴) تعظیم

۱۸۷- کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

- (۱) علایق (۲) تصاویر
 (۳) استحکامات (۴) اوایل

۱۸۸- معنای واژه‌های «همت، غیرت، بصیرت، مویه» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) تلاش، آبرو، بینایی، ناله
 (۲) اراده، مردانگی، دانایی، باریک
 (۳) اراده، آبرو، بینایی، باریک
 (۴) تلاش، جسارت، دانایی، شیون

مجموعه تمرینات ادبیات فارسی

موضوع: سه فصل اول کتاب درسی

۱۸۹- کدام گزینه هم‌خانواده‌ی «متخصص» نمی‌باشد؟

- (۱) خصوصیت (۲) خصومت (۳) مخصوص (۴) تخصیص

۱۹۰- در کدام گزینه مراعات نظیر دیده نمی‌شود؟

- (۱) تنور لاله چنان بر فروخت باد بهار / که غنچه غرق عرق گشت و گل به جوش آمد
(۲) از غم باران و گل و برف و سیل / قامت دهقان به جوانی دوتاست
(۳) جواب داد که ما نیز چون تو بی‌گنهییم / چرا که جز نفسی در چمن نمی‌پاییم
(۴) چون ناخداست خردمند و کشتی‌اش محکم / دگر چه باک ز امواج و ورطه و طوفان

۱۹۱- در کدام گزینه آرایه‌ی تضاد به کار نرفته است؟

- (۱) می‌تواند به آسانی خود را با جامعه همراه و هماهنگ سازد.
(۲) نوجوانی دوره‌ای است پر فراز و فرود.
(۳) سنگ‌های ریز و درشت راه را برای او سخت می‌کردند.
(۴) نفس داغ گرگ یک‌باره سرد شد.

۱۹۲- رابطه‌ی واژگانی در کدام گزینه با سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

- (۱) استقلال و وابستگی (۲) فراز و فرود (۳) کم حوصلگی و دل‌خوری (۴) رویا و حقیقت

۱۹۳- در کدام گزینه کلمه‌ها هم‌خانواده نیستند؟

- (۱) تعیین، معین (۲) حیاط، احاطه (۳) جوشش، جوشان (۴) آموزش، آزمایش

۱۹۴- نهاد در کدام گزینه حذف شده است؟

- (۱) دست گرگ لحظه‌ای در دهان آزاد ماند، روناک را به سینه فشرد.
(۲) گرگ خرناسه می‌کشید. آزاد با سنگ بر سر گرگ کوید.
(۳) صدا از سمت تپه بود. انگار کسی کمک می‌خواست. صدا او را به خود می‌خواند.
(۴) کاری از دستش نمی‌آمد. کژال آرام نگرفت. پیراهنش پاره پاره شده بود.

۱۹۵- در مورد بیت زیر کدام گزینه نادرست است؟

- «منتظران بهار، فصل شکفتن رسید / مژده به گل‌ها برید، یار به گلشن رسید»
(۱) این بیت ۴ جمله دارد.
(۲) منتظران بهار نهاد مصراع اول است.
(۳) یار در مصراع دوم «نهاد» است.
(۴) نهاد در جمله‌ی اول مصراع دوم محذوف است.

۱۹۶- در کدام یک از گزینه‌های زیر «نهاد فاعلی» به چشم می‌خورد؟

- (۱) دوره‌ی نوجوانی، دوران شور و شوق و شکوفایی است.
(۲) رابطه و رفتار ما با خود، خانواده و دوستان، بسیار مهم است.
(۳) از لحظه‌های زندگی باید لذت ببریم.
(۴) آسمان زندگی من، تیره و تار است.

مجموعه تمرینات ادبیات فارسی

موضوع: سه فصل اول کتاب درسی

۱۹۷- کدام یک از گزینه‌های زیر از نظر ریشه با بقیه متفاوت است؟

- (۱) جاری (۲) جریان (۳) تجاری (۴) مجاری

۱۹۸- کدام یک از تعاریف زیر درباره‌ی نهاد نادرست است؟

- (۱) معمولاً در ابتدای جمله می‌آید.
(۲) انجام کاری یا داشتن حالتی به آن نسبت داده می‌شود.
(۳) می‌تواند در جمله پنهان (محذوف) باشد.
(۴) نهاد فقط یک اسم می‌باشد.

۱۹۹- در عبارت «آفریدگار همه‌ی شکوفه‌ها و زیبایی‌ها، اوست.» نهاد کدام است؟

- (۱) آفریدگار (۲) او (۳) همه (۴) نهاد محذوف است

۲۰۰- نهاد در جمله‌ی «پس در همه جا و همه گاه او را به یاد بیاوریم» کدام است؟

- (۱) نهاد محذوف است (۲) او (۳) همه جا (۴) همه گاه

۲۰۱- مصرع دوم بیت «با بهاری که می‌رسد از راه» کدام است؟

- (۱) مثل یک چشمه سار جاری شو
(۲) سبز شو، تازه شو، بهاری شو
(۳) باز چشم جوانه‌ای وا شد
(۴) در کتابی، بهار معنا شد

۲۰۲- معنی و مفهوم این بیت در کدام گزینه آمده است؟

- «این زندگی، حلال کسانی که هم‌چو سرو/ آزاد زیست کرده‌اند و آزاد می‌روند»
(۱) آزادگی و وارستگی (۲) خوش‌قامتی (۳) بخشندگی (۴) زندگی طولانی

۲۰۳- در کدام گزینه نام یکی از آثار نادر ابراهیمی آمده است؟

- (۱) بی‌بال پریدن (۲) کلاغ‌ها (۳) دری به خانه‌ی خورشید (۴) آینه‌های ناگهان

۲۰۴- در این بیت، کدام آرایه به کار رفته است؟

- «خدایا، خدایا، تو خوبی، تو خوبی/ خدایا، جهان را تو خوب آفریدی»
(۱) تشبیه (۲) تشخیص (۳) تکرار (۴) تضاد

۲۰۵- در کدام یک از گزینه‌های زیر مفعول وجود ندارد؟

- (۱) شبنم از روی برگ گل برخاست
(۲) رفت و انشای کوچکش را خواند
(۳) تا توانی پیش کس مگشای راز
(۴) از ته دل حرف‌هایت را بزن

۲۰۶- کدام گزینه هم‌خانواده «تقصیر» است؟

- (۱) غضب (۲) مقصر (۳) غاصب (۴) غیظ

۲۰۷- در کدام گزینه غلط املایی وجود ندارد؟

- (۱) یک دفعه فریاد زدم.
(۲) بچه‌ها دریا را کصیف می‌کنند.
(۳) خوب است به من مربوط نیست.
(۴) آدم‌های خوبی تو مهله ما زندگی می‌کنند.

۲۰۸- «نهاد و مفعول» در عبارت زیر به ترتیب کدام است؟

«عموی خوش اخلاقم را در قلبم جا دادم.»

- (۱) عمو - خوش اخلاق
(۲) عمو - قلبم
(۳) نهاد محذوف (من) - قلبم
(۴) نهاد محذوف (من) - عموی خوش اخلاق

۲۰۹- مفعول را در عبارت‌های زیر مشخص کنید.

- (۱) من قلب کوچولویی دارم، خیلی خیلی کوچولو!
(۲) مرد آزاده تن به ذلت نمی‌دهد.
(۳) تا توانی پیش کس مگشای راز.

۲۱۰- این بیت «این زندگی حلال کسانی که هم‌چو سرو/ آزاد زیست کرده و آزاد می‌روند» از کیست؟

- (۱) شریعتی (۲) قیصر امین‌پور (۳) گلشن آزادی (۴) شبستری

۲۱۱- کدام یک از گزینه‌های زیر درباره «گلشن آزادی» نادرست است؟

- (۱) «گلشن راز» یکی از آثار ارزنده اوست.
(۲) پس از کسب علم به روزنامه‌نگاری و سیاست روی آورد
(۳) تذکره شعرای خراسان «گلشن ادب» از آثار اوست. (۴) در سال ۱۳۱۹ قمری در تربت حیدریه متولد شد.

۲۱۲- کدام یک از گزینه‌های زیر از آثار علی‌اکبر آزادی نمی‌باشد؟

- (۱) گلشن ادب (۲) گلشن راز (۳) دیوان اشعار (۴) گزینه ۱ و ۳

۲۱۳- در بیت «این زندگی حلال کسانی که هم‌چو سرو/ آزاد زیست کرده و آزاد می‌روند» کدام آرایه وجود دارد؟

- (۱) تشبیه - تشخیص (۲) مراعات‌نظیر - تشخیص (۳) تشبیه - تکرار (۴) مراعات‌نظیر - تکرار

۲۱۴- متضاد کدام یک از گزینه‌های در بیت زیر آمده است؟

«این زندگی حلال کسانی که هم‌چو سرو/ آزاد زیست کرده و آزاد می‌روند»

- (۱) سخت، درشت (۲) حرام، زندانی (۳) حرام، درشت (۴) سخت، زندانی

۲۱۵- مفعول در عبارت زیر کدام است؟

«خیلی خیلی دوستش دارم»

- (۱) (ش) در کلمه دوستش (۲) دوست (۳) خیلی (۴) مفعول ندارد.

۲۱۶- کدام یک از گزینه‌های زیر هم‌خانواده واژه «نصف» نمی‌باشد؟

- (۱) منصفانه (۲) منصف (۳) انصاف (۴) اصناف

۲۱۷- کدام یک از گزینه‌های زیر هم‌خانواده واژه «قلب» نمی‌باشد؟

- (۱) قابل (۲) انقلاب (۳) مُتقلب (۴) قلوب

مجموعه تمرینات ادبیات فارسی

موضوع: سه فصل اول کتاب درسی

- ۲۱۸- کدام یک از گزینه‌های زیر هم‌خانوادهٔ واژهٔ «عقل» نمی‌باشد؟
 (۱) عقول (۲) علایق (۳) عاقل (۴) عَقَلَا
- ۲۱۹- کدام یک از گزینه‌های زیر جمع نمی‌باشد؟
 (۱) علایق (۲) عقول (۳) عقلانی (۴) عَقَلَا
- ۲۲۰- کدام یک از گزینه‌های زیر هم‌خانوادهٔ کلمهٔ مشخص شده در عبارت زیر می‌باشد؟
 «و یک عموی خوش اخلاق را توی قلبم جا دادم.»
 (۱) خُلُق (۲) خَلایق (۳) مخلوق (۴) خالق
- ۲۲۱- کدام گزینه از نظر ریشه با بقیه متفاوت است؟
 (۱) شاغل (۲) شلوغ (۳) مشغله (۴) مشاغل
- ۲۲۲- هم‌خانوادهٔ کلمهٔ مشخص شده در کدام گزینه نیامده است؟
 «نصفهٔ خالی قلبم را با خوشحالی و رضایت دادم به همهٔ آنها»
 (۱) رضا (۲) راضی (۳) مریض (۴) مرضیه
- ۲۲۳- کدام یک از گزینه‌های زیر از آثار نادر ابراهیمی نیست؟
 (۱) سنجاب‌ها (۲) دور از خانه (۳) باغچه توی گلدان (۴) خانه‌ای برای شب
- ۲۲۴- کدام یک از گزینه‌های زیر دربارهٔ نادر ابراهیمی صدق نمی‌کند؟
 (۱) نخستین کتابش با نام «دور از خانه» چاپ شد.
 (۲) سینماگری است که با داستان‌های کودک و نوجوان فعالیتش را آغاز کرد.
 (۳) دربارهٔ زندگی امام خمینی کتابی نوشته است.
 (۴) کلاغ‌ها و سنجاب‌ها از آثار اوست.
- ۲۲۵- کدام یک از گزینه‌های زیر مفعول به چشم نمی‌خورد؟
 (۱) بی‌نام تو نامه کی کنم باز
 (۲) هم قصهٔ نانموده دانی
 (۳) آن‌جا قدمم رسان که خواهی
 (۴) ای کارگشای هرچه هستند
- ۲۲۶- در عبارت زیر چند مفعول وجو دارد؟
 «الهی، دلی ده که در کار تو جان بازیم، جانی ده که کار آن جهان سازیم.»
 (۱) سه (۲) چهار (۳) دو (۴) پنج
- ۲۲۷- بیت زیر چند جمله است؟
 «این زندگی حلال کسانی که هم‌چو سرو/ آزاد زیست کرده و آزاد می‌روند»
 (۱) دو جمله (۲) سه جمله (۳) چهار جمله (۴) پنج جمله

مجموعه تمرینات ادبیات فارسی

موضوع: سه فصل اول کتاب درسی

۲۲۸- در کدام گزینه حرف «را» به معنی «برای» می‌باشد؟

- (۱) مرا در دام‌ها بسیار بستند.
 (۲) مرا آموخت علم زندگانی
 (۳) تو را پرواز بس زود است و دشوار
 (۴) تو را توش هنر می‌باید آموخت

۲۲۹- کدام مصرع «حرف ربط» دارد؟

- (۱) هنوزت نوبت خواب است و آرام
 (۲) من این‌جا چون نگهبانم تو چون گنج
 (۳) ز نو کاران که خواهد کار بسیار
 (۴) پرید از شاخکی بر شاخساری

۲۳۰- کدام کلمه مشخص شده مفعول نیست؟

- (۱) من قلب کوچولویی دارم، خیلی کوچولو
 (۲) باقی قلبم را به همه آدم‌های خوب دادم، و همه قوم و خویش‌های خوبی که دارم.
 (۳) قلبم دیگر بزرگ شده، مدرسه داشت، بیمارستان و سربازخانه داشت و یک عالمه جای خالی دیگر.
 (۴) قلب من مال همه و همه آدم‌های خوب سراسر دنیاست.

۲۳۱- در کدام گزینه «مفعول» یک جمله کامل است؟

- (۱) جوچه کوچک پرستو گفت / کاش با باد رهسپار شوم
 (۲) زنگ تفریح را که زنجره زد / باز هم در کلاس غوغا شد
 (۳) هر یک از بچه‌ها به سویی رفت / و معلم دوباره تنها شد
 (۴) دانه آرام بر زمین غلتید / رفت و انشای کوچکش را خواند

۲۳۲- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) تکرار آگاهانه در نظم و نثر، باعث زیبایی نوشته می‌شود.
 (۲) برخی واژه‌ها دو املائی‌اند؛ مانند: هیئت و هیأت
 (۳) یکی از راه‌های تقویت نگارش، بازگردانی آثار کهن به زبان فارسی امروز است.
 (۴) استفاده از ابیات و مثل‌ها از ارزش نوشته می‌کاهد.

۲۳۳- در کدام گزینه همه واژه‌ها هم‌خانواده نیستند؟

- (۱) هجوم، تهاجم، هجومه (۲) فتنه، مفتون، فتانه
 (۳) عجز، معجزه، اعجاز (۴) مستجاب، تعجب، اجابت

۲۳۴- کلمات مترادف، در کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) عطوفت: مهربانی (۲) تقصیر: کوتاهی
 (۳) تلاوت: خواندن (۴) جرئت: شجاع

۲۳۵- در عبارت زیر چه آرایه‌ای به کار رفته است؟

«من قلب کوچولویی دارم؛ خیلی کوچولو. مادر بزرگم می‌گوید: قلب آدم نباید خالی بماند، اگر خالی بماند، مثل یک گلدان خالی زشت است.»

- (۱) تکرار و تشخیص (۲) تکرار و تشبیه
 (۳) تشبیه و تلمیح (۴) تشخیص و تشبیه

مجموعه تمرینات ادبیات فارسی

موضوع: سه فصل اول کتاب درسی

۲۳۶- صفت شاعرانه «آزاد» برای کدام گزینه مناسب است؟

- (۱) گل (۲) درخت سیب (۳) سرو (۴) چشمه

۲۳۷- کدام یک از آثار نادر ابراهیمی نیست؟

- (۱) کلاغ‌ها (۲) سنجاب‌ها (۳) قصه‌های ریحانه خانم (۴) قصه پریا

۲۳۸- موضوع کتاب «سه دیدار با مردی که از فراسوی باور ما آمد» چیست و نوشته کیست؟

- (۱) زندگی امام خمینی، نادر ابراهیمی (۲) زندگی امام علی (ع)، سید جعفر شهیدی
(۳) زندگی امام علی (ع)، نادر ابراهیمی (۴) زندگی امام خمینی، سید جعفر شهیدی

۲۳۹- موضوع کتاب «گلشن ادب» چیست و نوشته چه کسی است؟

- (۱) بزرگان ادب، علی اکبر دهخدا (۲) تذکره شعرای خراسان، علی اکبر آزادی
(۳) تذکره شعرای خراسان، علی اکبر دهخدا (۴) بزرگان ادب، علی اکبر آزادی

۲۴۰- حرف «را» در کدام گزینه نشانه مفعول نیست؟

- (۱) خدا آن ملتی را سروری داد (۲) این سرزمین علم و دین را دوست دارم
(۳) رفت و انشای کوچکش را خواند (۴) مرا در دام‌ها بسیار بستند

۲۴۱- در کدام بیت مفعول دیده نمی‌شود؟

- (۱) این درختانند هم چون خاکیان / دست‌ها برکرده‌اند از خاکدان
(۲) منتظران بهار، فصل شکفتن رسید / مژده به گل‌ها برید، یار به گلشن رسید
(۳) این زندگی حلال کسان‌ی که هم‌چو سرو / آزاد زیست کرده و آزاد می‌روند
(۴) با زبان سبز و با دست دراز / از ضمیر خاک می‌گویند راز

۲۴۲- عبارت زیر را بخوانید و با توجه به آن بگویید کدام کلمه هم نهاد است و هم مفعول؟

- «صیاد بی‌روزی، ماهی در دجله نگیرد و ماهی به‌اجل در خشکی نمیرد»
(۱) صیاد (۲) ماهی (۳) دجله (۴) خشکی

۲۴۳- در بیت‌های زیر متمم‌ها را مشخص کنید.

- (۱) پرید از شاخکی بر شاخساری / گذشت از بامکی بر جو کناری
(۲) ز وحشت سست شد بر جای ناگاه / ز رنج خستگی درماند در راه

۲۴۴- با توجه به معنی، املاي صحیح کلمه را انتخاب کنید.

- (الف) هجوم □ حجوم □ = حمله (ب) اجز □ عجز □ = ناتوانی

۲۴۵- جدول زیر را کامل کنید.

کوتاه شده	کامل
.....	افتاد
گه
وَز
بَس

۲۴۶- با کلمه‌های مناسب جای خالی را پر کن.

- (۱) فتاد از پای کرد از فریاد
(۲) من این‌جا چون تو چون
(۳) کبوتر بچه‌ای با
(۴) شدش به پیش چشم
(۵) من این‌جا چون تو چون

۲۴۷- همه بیت‌ها به‌جز نیاز به بازگردانی و جابه‌جایی دارد.

- (۱) ز وحشت سست شد بر جای، ناگاه/ ز رنج خستگی درماند در راه
(۲) پرید از شاخکی بر شاخساری/ گذشت از بامکی بر جو کناری
(۳) تو را توش هنر می‌باید اندوخت/ حدیث زندگی می‌باید آموخت
(۴) گه از دیوار سنگ آمد گه از در/ گهم سر پنجه خونین شد، گهی سر

۲۴۸- واژه مشخص شده کدام گزینه متمم نیست؟

- (۱) از ظلمت خود رهایی‌ام ده
(۲) دانه آرام بر زمین غلتید
(۳) ز رنج خستگی درماند در راه
(۴) ز بالم کودکان پرها شکستند

۲۴۹- در کدام گزینه معنی واژه نادرست آمده است؟

- (۱) بن: ریشه
(۲) برومند: جوانمرد
(۳) خشنود: راضی
(۴) درجه: مقام

۲۵۰- در نوشته زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

- «چون مادرم چنان دید، دعا کرد و گفت: «یا رب تو از وی خوشنود باش و درجتش، درجه علیا گردان»
(۱) دو (۲) سه (۳) یک (۴) چهار

۲۵۱- نوشته زیر در مورد کدام شاعر معاصر است؟

- «تنها اثر او، دیوان شعری است. بیش‌تر قطعات خود را به‌صورت گفت‌وگو سرود که در اصطلاح ادبی به آن مناظره، می‌گویند»

- (۱) نیما (۲) پروین دولت‌آبادی (۳) قیصر امین‌پور (۴) پروین اعتصامی

۲۵۲- کدام یک از گزینه‌های زیر هم‌خانواده واژه «شوق» نمی‌باشد؟

- (۱) اشتیاق (۲) وشاق (۳) مشوق (۴) تشویق

مجموعه تمرینات ادبیات فارسی

موضوع: سه فصل اول کتاب درسی

۲۵۳- در مصرع «به جرئت کرد روزی بال و پر باز» مفعول و متمم به ترتیب کدامند؟

- (۱) جرئت - روزی (۲) جرئت - بال و پر (۳) بال و پر - جرئت (۴) بال و پر - باز

۲۵۴- در بیت «ز وحشت سست شد بر جای ناگاه/ ز رنج خستگی درماند در راه» چند متمم دیده می‌شود؟

- (۱) چهار متمم (۲) سه متمم (۳) دو متمم (۴) پنج متمم

۲۵۵- در بیت «فتاد از پای، کرد از عجز فریاد/ ز شاخی مادرش آواز در داد» چند کلمه به صورت مخفف به کار رفته است؟

- (۱) دو کلمه (۲) سه کلمه (۳) چهار کلمه (۴) یک کلمه

۲۵۶- «که» در مصرع «ز نوکاران که خواهد کار بسیار» به چه معناست؟

- (۱) بلکه (۲) هنگامی که (۳) کسی (۴) کی

۲۵۷- نقش کلمات مشخص شده در بیت زیر کدام است؟

«تو را توش هنر می‌باید اندوخت/ حدیث زندگی می‌باید آموخت»

- (۱) نهاد - مفعول (۲) نهاد - متمم (۳) مفعول - متمم (۴) مفعول - مفعول

۲۵۸- معنی واژه «برزن» در کدام گزینه نیامده است؟

- (۱) روستا (۲) کوی (۳) محله (۴) کوچه

۲۵۹- کلمه «باز» به ترتیب در دو مصراع زیر به چه معناست؟

«به جرئت کرد روزی بال و پر باز» «گهی از گر به ترسیدم گه از باز»

- (۱) پرنده شکاری - گشودن (۲) پرنده شکاری - پرنده شکاری (۳) گشودن - پرنده شکاری (۴) گشودن - گشودن

۲۶۰- معنی واژه مشخص شده در کدام گزینه نیامده است؟

«تو را توش هنر می‌باید اندوخت»

- (۱) غذای ظهر (۲) ذخیره (۳) خوراک (۴) اندوخته

۲۶۱- معنی واژه مشخص شده در کدام گزینه نیامده است؟

«نگردد شاخک بی بن برومند»

- (۱) اساس (۲) بدنه (۳) ریشه (۴) بنیاد

۲۶۲- کدام یک از گزینه‌های زیر با واژه «برومند» مترادف نمی‌باشد؟

- (۱) بائمر (۲) پُربار (۳) باری (۴) بارور

۲۶۳- در بیت «من این‌جا چون نگهبانم تو چون گنج/ تو را آسودگی باید مرا رنج» کدام آرایه ادبی به کار نرفته است؟

- (۱) تشبیه (۲) تضاد (۳) تلمیح (۴) مراعات‌نظیر

مجموعه تمرینات ادبیات فارسی

موضوع: سه فصل اول کتاب درسی

۲۶۴- بیت «گه از دیوار سنگ آمد، گه از در/ گهَم سر پنجه خونین شد، گهی سر» از چند جمله تشکیل شده است؟
 (۱) دو جمله (۲) یک جمله (۳) سه جمله (۴) چهار جمله

۲۶۵- در بیت «هجوم فتنه‌های آسمانی/ مرا آموخت علم زندگانی» مفعول کدام کلمه است؟
 (۱) من (۲) علم زندگانی (۳) هجوم (۴) فتنه‌های آسمانی

۲۶۶- کدام یک از گزینه‌های زیر با کلمه مشخص شده هم‌خانواده نیست؟
 «ز تو سعی و عمل باید، ز من پند»
 (۱) معمول (۲) استعمال (۳) معلوم (۴) عامل

۲۶۷- پروین اعتصامی، شاعر معروف، نخستین شعرهایش را در کدام مجله به چاپ می‌رساند؟
 (۱) خراسان (۲) بهار (۳) نوبهار (۴) گل‌آقا

۲۶۸- کدام یک از شاعران زیر بیش‌تر شعرهایش را به صورت گفت‌وگو بین دو نفر (دو چیز) می‌سرود؟
 (۱) بیدل دهلوی (۲) قیصر امین‌پور (۳) نیما (۴) پروین اعتصامی

۲۶۹- عبارت «ابتدای کار تو چگونه بود» به چه معناست؟

۲۷۰- عبارت «گفتم: ای تن، رنج از بهر خداری بکش» به چه معناست؟

۲۷۱- کدام یک از گزینه‌های زیر با کلمه مشخص شده هم‌خانواده نیست؟
 «تو از وی خشنود باش و درجتش، درجه اولیا گردان»

(۱) متوالی (۲) ولی (۳) متولی (۴) ولایت

۲۷۲- نهاد مصراع اول و دوم بیت زیر، در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟
 «نمودش بس که دور آن را نزدیک/ شدش گیتی به پیش چشم تاریک»
 (۱) آن راه نزدیک - گیتی (۲) راه نزدیک - تاریک (۳) دور - گیتی (۴) آن راه - پیش چشم

۲۷۳- نهاد در مصراع «نگشت آسایشم یک لحظه دمساز» کدام است؟
 (۱) «م» در آسایشم (۲) دمساز (۳) آسایش (۴) یک لحظه

۲۷۴- در متن زیر چند غلط املایی وجود دارد؟

«شبی مادرم از من درخواست کرد که امشب سرد است، نزد من بخوسب، مخالفت من با خواهش مادرم برایم دشوار بود، پذیرفتم.»

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۷۵- املائی کدام گزینه با توجه به معنی نادرست است؟
 (۱) برزن: محله (۲) عجز: ناتوانی (۳) هجوم: حمله (۴) حدیث: داستان

۲۷۶- کدام گزینه غلط املائی دارد؟

- ۱) هجوم فتنه‌های آسمانی/ مرا آموخت علم زندگانی
- ۲) ز وحشت سست شد برجای ناگاه/ ز رنج خستگی درماند در راه
- ۳) من این‌جا چون نگهبانم تو چون گنج/ تو را آسوده‌گی باید مرا رنج
- ۴) تو را توش هنر می‌باید اندوخت/ حدیث زندگی می‌باید آموخت

۲۷۷- در کدام گزینه غلط املائی یافت می‌شود؟

- ۱) کبوتر بچه‌ای با شوق پرواز/ به جرعت کرد روزی بال و پر باز
- ۲) مادر ای کهکشان آینه‌ها/ دست‌های تو شط خورشید است
- ۳) از سپهر رخت ستاره اشک/ می‌دمد با تلاوت قرآن
- ۴) می‌کند پر فضای خانه ز عطر/ گل سجاده‌ات به وقت نماز

۲۷۸- در کدام گزینه واژه‌ها هم‌خانواده نیستند؟

- ۱) هجوم - تهاجم - هجمه (۲) فتنه - مفتون - فتنه (۳) عجز - معجزه - اعجاز (۴) مستجاب - تعجب - اجابت

۲۷۹- معنای واژه «توش» در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) درون (۲) اندوخته (۳) ابزار (۴) علم

۲۸۰- در کدام گزینه واژه‌های مترادف وجود دارد؟

- ۱) تو را پرواز بس زود است و دشوار/ ز نوکاران که خواهد کار بسیار؟
- ۲) تو را توش هنر می‌باید اندوخت/ حدیث زندگی می‌باید آموخت
- ۳) کبوتر بچه‌ای با شوق پرواز/ به جرئت کرد روزی بال و پر باز
- ۴) هجوم فتنه‌های آسمانی/ مرا آموخت علم زندگانی

۲۸۱- مترادف واژه مشخص شده، در کدام یک از گزینه‌های زیر آمده است؟

«نگشت آسایشم یک لحظه دمساز»

- ۱) نگردد شاخک بی‌بن برومند/ ز تو سعی و عمل باید ز من پند
- ۲) بیا تا حال یک‌دیگر بدانیم/ مراد هم بجویم از تو پند
- ۳) به یاد رفتگان و دوستان/ موافق گرد با ابر بهاران
- ۴) کاروانی که بود بدرقه‌اش حفظ خدا/ به تجمل بنشیند، به جلالیت برود

۲۸۲- در کدام گزینه واژه‌های متضاد وجود ندارد؟

- ۱) من این‌جا چون نگهبانم تو چون گنج/ مرا آسودگی باید تو را رنج
- ۲) نمودش بس که دور آن راه نزدیک/ شدش گیتی به پیش چشم تاریک
- ۳) نگردد شاخک بی‌بن برومند/ ز تو سعی و عمل باید ز من پند
- ۴) هنوزت نیست پای برزن و بام/ هنوزت نوبت خواب است و آرام

مجموعه تمرینات ادبیات فارسی

موضوع: سه فصل اول کتاب درسی

۲۸۳- مترادف «عجز» در کدام گزینه آمده است؟

«فتاد از پای کرد از عجز فریاد»

- (۱) سرکشی (۲) ناتوانی (۳) نادانی (۴) ترس

۲۸۴- مناظره از شیوه‌های شعری کدام شاعر فارسی است؟

- (۱) پروین اعتصامی (۲) نیما یوشیج (۳) شهریار (۴) عبدالرحمن جامی

۲۸۵- معنی «نگردد شاخک بی‌بن پرومند» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) شاخهٔ پربر سبزه‌تر است.
(۲) شاخهٔ کوچک بی‌ریشه، بارور نمی‌شود.
(۳) درختان بی‌ریشه زود از بین می‌روند.
(۴) پربر بودن نشانهٔ قدرت درخت است.

۲۸۶- کدام بیت با سایرین مفهوم یکسانی ندارد؟

- (۱) ز وحشت سست شد برجای ناگاه / ز رنج خستگی درماند در راه
(۲) تو را پرواز بس زود است و دشوار / ز نوکاران که خواهد کار بسیار؟
(۳) هنوزت نیست پای برزن و بام / هنوزت نوب خواب است و آرام
(۴) بیاید هر دو پا محکم نهادن / از آن پس فکر بر پای ایستادن

۲۸۷- کدام یک از گزینه‌های زیر با کلمهٔ مشخص شده هم‌خانواده نیست؟

«دعای مادرم در حق من مستجاب شد»

- (۱) مُجیب (۲) مجبور (۳) اجابت (۴) مُجاب

۲۸۸- در جملهٔ «ای تن رنج از بهر خدای بکش» به‌ترتیب «نهاد» و «مفعول» کدامند؟

- (۱) ای تن - رنج (۲) تو (محدوف) - رنج (۳) ای تن - خدای (۴) تو (محدوف) - خدای

۲۸۹- در عبارت «دعای مادرم در حق من مستجاب شد و مرا بدین جای رسانید» نهاد جملهٔ اول و دوم به‌ترتیب کدام است؟

- (۱) دعای مادرم - او (دعای مادرم)
(۲) من - من
(۳) دعای مادرم - من
(۴) من - او (دعای مادرم)

۲۹۰- معنی واژهٔ «اولیا» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) مسئولین (۲) مادر (۳) مردان خدا (۴) پدر و مادر

۲۹۱- در هر گزینه یک غلط املائی وجود دارد، آن‌ها را پیدا کنید و شکل درست را بنویسید.

- (الف) اسکندر سنگ مزارها را خواند و به هیرت فرو رفت.
(ب) مدت حیاط صاحبان قبور از ده سال تجاوز نمی‌کرد.
(ج) مُجتبا در درس‌هایش پیشرفت کرده است.

مجموعه تمرینات ادبیات فارسی

موضوع: سه فصل اول کتاب درسی

۲۹۲- با توجه به جمله، کلمه مناسب را انتخاب کنید.

- الف) ساعاتی که ورزش می‌کنی در ردیف تلف شده نیست. (وقت - اوقات)
 ب) گرانها را بیهوده از دست ندهید. (دقایق - دقیقه)
 ج) خوش بودن به بعضی‌ها، الکی خوش بودن است (قول - اقوال)

۲۹۳- در کدام گزینه فعل اسنادی وجود ندارد؟

- ۱) زندگی، مجموعه‌ای از روزها، ماه‌ها و سال‌هاست.
 ۲) قدر وقت را بدانید و دقایق گرانها را بیهوده از دست ندهید.
 ۳) هوا حسابی تاریک بود و تعمیرگاه بیرون شهر بود.
 ۴) کسی در زندگی موفق است که اکنون و فرصت حال را دریابد.

۲۹۴- معنی کدام واژه نادرست است؟

- ۱) حیرت: آشفستگی ۲) اعظم: بزرگ‌تر
 ۳) مصاحبت: گفت‌وگو ۴) اثنا: دومین

۲۹۵- در این بیت، کدام پیام مورد توجه شاعر نبوده است؟

«از دی که گذشت از او یاد مکن / فردا که نیامده است فریاد مکن»

- ۱) قدر امروز را بدان
 ۲) به کارهای گذشته فکر نکن
 ۳) بی‌خیال گذر زمان باش
 ۴) نگران آمدن آینده نباش

۲۹۶- هم‌خانواده در کدام گزینه، نادرست است؟

- ۱) تعجب، اعجاز، عجب ۲) حیرت، متحیر، تحیر
 ۳) اعظم، عظیم، تعظیم ۴) نظر، ناظر، منظور

۲۹۷- با توجه به نوشته زیر، املاي کدام واژه نادرست است؟

«عمر حقیقی ما را شناسنامه ما تعیین نمی‌کند، زیستن و زندگی زیبا، تنها فرصت‌هایی است که با رفتارهای زیبا می‌گذرد.»

- ۱) فرصت ۲) تعیین ۳) می‌گذرد ۴) حقیقی

۲۹۸- کدام یک از آثار زیر متعلق به عباس اقبال می‌باشد؟

- ۱) وزرای سلاجقه ۲) تاریخ پهلوی
 ۳) تاریخ مغول ۴) گزینه ۱ و ۳

۲۹۹- کلمه مشخص شده در مصرع «از دی که گذشت هیچ از او یاد مکن» به چه معناست؟

- ۱) دیدن ۲) دیشب ۳) دیروز ۴) ماه دی

۳۰۰- کدام یک از گزینه‌های زیر هم‌خانواده واژه «مقصود» نمی‌باشد؟

- ۱) صادق ۲) قصد ۳) قاصد ۴) مقصد

۳۰۱- کدام یک از گزینه‌های زیر، با واژه مشخص شده در جمله زیر هم‌خانواده نمی‌باشد؟

«زیرا با صرف وقت می‌توان طلا به دست آورد»

- ۱) مصرف ۲) توصیف ۳) تصریف ۴) صراف

۳۰۲- کدام یک از گزینه‌های زیر با واژه مشخص شده در جمله زیر مترادف نمی‌باشد؟
«چه بسیارند آنانی که وقت خود را بیهوده تلف می‌کنند»

- (۱) تباہ (۲) مُردن (۳) هدر (۴) نابود

۳۰۳- منظور از عبارت «عمر حقیقی را شناسنامه ما تعیین نمی‌کند» چیست؟

۳۰۴- چرا می‌گویند «وقت از طلا گران‌بها تر است»؟

۳۰۵- عبارت «گره از کار دیگران گشودن» به چه معناست؟

۳۰۶- کدام یک از گزینه‌های زیر جمع نیست؟

- (۱) اُمور (۲) مقاصد (۳) اتلاف (۴) دقایق

۳۰۷- معنی بیت «از دی که گذشت هیچ از او یاد مکن/ فردا که نیامده است فریاد مکن» را بنویسید.

۳۰۸- معنی بیت «بر نامده و گذشته بنیاد مکن/ حالی خوش باش و عمر بر باد مکن» را بنویسید.

۳۰۹- در متن زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

«اسکندر در اسنای صفر به شهری رسید و از گورستان عبور کرد. سنگ مزارها را خواند و به حیرت فرو رفت.»

- (۱) یک (۲) سه (۳) دو (۴) چهار

۳۱۰- عبارت مشخص شده در جمله «مدت حیات صاحبان قبور که بر روی سنگ‌ها حک شده بود، هیچ‌کدام از ده سال تجاوز نمی‌کرد» به چه معناست؟

۳۱۱- در کدام یک از گزینه‌های زیر فعل به کار رفته، اسنادی نیست؟

- (۱) زندگی به خوردن و خفتن نیست. (۲) قسمت اعظم عمر به غفلت سپری شد.
(۳) زندگی همین لحظه‌هاست. (۴) همه چیز در زندگی ما هست.

۳۱۲- در عبارت «قدر وقت را بدانید» نهاد و مفعول به ترتیب کدام است؟

- (۱) قدر - وقت (۲) شما (محدوف) - قدر وقت
(۳) قدر - شما (محدوف) (۴) شما (محدوف) - وقت

۳۱۳- کدام یک از واژه‌های زیر از لحاظ ریشه با بقیه متفاوت است؟

- (۱) رحمان (۲) حرام (۳) محروم (۴) احرام

۳۱۴- معنی واژه مشخص شده در عبارت زیر در کدام گزینه نیامده است؟

«ساعاتی که در مصاحبت دوستان می‌گذرد»

- (۱) همدم بودن (۲) هم‌نشینی (۳) هم‌فکری (۴) هم‌صحبتی

مجموعه تمرینات ادبیات فارسی

موضوع: سه فصل اول کتاب درسی

۳۱۵- «مجموعه پنج جلدی قصه‌های مجید» از کیست؟

- (۱) نادر ابراهیمی (۲) هوشنگ مرادی کرمانی (۳) طاهره ایبند (۴) علی‌اکبر آزادی

۳۱۶- متن زیر در معرفی کدام شخصیت است؟

«در سال ۱۳۴۷ اولین داستان‌های او در مطبوعات به چاپ رسید. هم اکنون عضو فرهنگستان زبان و ادب فارسی است.

معروف‌ترین اثر او مجموعه قصه‌های مجید است»

- (۱) هوشنگ مرادی کرمانی (۲) طاهره ایبند (۳) نادر ابراهیمی (۴) علی‌اکبر آزادی

۳۱۷- در کدام گزینه غلط املایی دیده نمی‌شود؟

- (۱) عبرت، اسنای سفر، منظور، تأمل
(۲) مصاحبت، اعظم، حیرت، هرام
(۳) عبرت، اثنای سفر، منظور، تأمل
(۴) مصاحبت، اعظم، هیرت، هرام

۳۱۸- املای کدام گروه کلمات با توجه به معنی نادرست است؟

- (۱) امارت: ساختمان/ عاذم: رهسپار
(۲) قراضه: کهنه/ غلات: گیاهانی مانند گندم
(۳) علاف: بی‌پول/ بیتوته: شب در جایی ماندن
(۴) رعنا: زیبا/ تصدیق کردن: تأیید کردن

۳۱۹- کدام گزینه فعل اسنادی ندارد؟

- (۱) نگشت آسایشم یک لحظه دمساز/ گهی از گریه ترسیدم، گه از باز
(۲) من این‌جا چون نگهبانم تو چون گنج/ تو را آسودگی باید مرا رنج
(۳) نگردد شاخک بی‌بن برومند/ ز تو سعی و عمل باید ز من پند
(۴) فتاد از پای، کرد از عجز فریاد/ ز شاخی مادرش آواز در داد

۳۲۰- املای کدام گزینه با توجه به معنای آن نادرست است؟

- (۱) عمارت: ساختمان (۲) قبور: مزارها (۳) غراضه: فرسوده (۴) بیتوته: شب در جایی ماندن

۳۲۱- معنای صحیح واژه‌های «تردید، اثنا، علاف» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) گمان، ابتدا، بی‌پول (۲) گمان، میانه‌ها، بی‌کار (۳) شک، میانه‌ها، بی‌پول (۴) شک، ابتدا، بی‌کار

۳۲۲- کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

- (۱) بیزاری و تنفر (۲) بیماری و کسالت (۳) همت و اخلاص (۴) نشاط و خرمی

۳۲۳- مترادف کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) بنیاد: پایه و اساس (۲) حک کردن: نوشتن (۳) مصاحبت: هم‌نشینی (۴) غنیمت شمردن: سود بردن

۳۲۴- معنای واژه‌های «عیال، بیتوته، عازم» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) خانواده، شب جایی ماندن، مسافر (۲) همسر، تنها ماندن، مسافر
(۳) خانواده، شب جایی ماندن، گرفتار (۴) همسر، تنها ماندن، گرفتار

مجموعه تمرینات ادبیات فارسی

موضوع: سه فصل اول کتاب درسی

۳۲۵- کدام بیت نمی‌تواند بیت اول رباعی باشد؟

- ۱) از دی که گذشت هیچ از او یاد مکن/ فردا که نیامده است فریاد مکن
- ۲) پایان سخن شنو که ما را چه رسید/ از خاک برآمدیم بر باد شدیم
- ۳) ز خاک آفریدت خداوند پاک/ پس ای بنده افتادگی کن چو خاک
- ۴) آنان که محیط فضل و آداب شدند/ در جمع کمال، شمع اصحاب شدند

۳۲۶- در بیت زیر چه آرایه‌ای دیده می‌شود؟

«با زبان عقربک می‌گفت عمر/ می‌روم بشنو صدای پای من»

- ۱) تلمیح ۲) تشخیص ۳) تضاد ۴) تکرار

۳۲۷- کدام گزینه با بیت «بر نامده و گذشته بنیاد مکن/ حالی خوش باش و عمر بر باد مکن» نزدیکی معنایی بیشتری دارد؟

- ۱) سعدیا عمر عزیز است به غفلت مگذار/ وقت فرصت نشود فوت مگر نادان را
- ۲) سعدیا دی رفت و فردا هم‌چنان موجود نیست/ در میان این و آن فرصت شمار امروز را
- ۳) قدر وقت از نشناسد دل و کاری نکند/ بس خجالت که از این حاصل اوقات بریم
- ۴) من آن روز را قدر نشناختم/ بدانستم اکنون که در باختم

۳۲۸- کدام بیت زیر از نظر مفهوم با عبارت زیر تناسب ندارد؟

«ما زندگی را با نظری دیگر می‌نگریم، زندگی به خفتن و خوردن و راه رفتن نیست، اگر چنین باشد ما با حیوانات تفاوتی نداریم.»

- ۱) برون از خوردن و خفتن حیاتی هست مردم را/ به جانان زندگی کن، بهایم نیز جان دارد
- ۲) با دانش است و فخر، نه با ثروت و عقاد/ تنها هنر، تفاوت انسان و چهارپاست
- ۳) مردم از حیوانی و آدم شدم/ پس چه ترسم، کی ز مردم کم شدم
- ۴) هستی از بهر تن‌آسانی اگر بودی/ چه بدی برتری آدمی از حیوان

۳۲۹- عبارت از «کوره در رفتن» به چه معناست؟

- ۱) عصبانیت شدن ۲) غر زدن ۳) فرار کردن ۴) حرف را عوض کردن

۳۳۰- کدام گزینه با مفهوم «وقت طلاست» نزدیکی بیشتری دارد؟

- ۱) قدر وقت از نشناسد دل و کاری نکند/ بس خجالت که از این حاصل ایام بریم
- ۲) بر نامده و گذشته بنیاد مکن/ حالی خوش باش و عمر بر باد مکن
- ۳) وقت گذشته را نتوانی خرید باز/ مفروش خیره کاین گهر پاک بی‌بهاست
- ۴) در آسمان عمر، جوانی ستاره‌ای است/ یک‌بار بیش‌تر نکند در جهان طلوع

۳۳۱- در واژه‌های زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

«سنگ مزار - قصه و اندوه - تأمل و عبرت - امارت علی‌قاپو - ناشتایی خوردن - کامیون غراضه - رونق و رواج - هیکل کلاغ - مهتاج و نیازمند»

- ۱) دو ۲) سه ۳) چهار ۴) پنج

- ۳۳۲- خیام شاعر چه قرنیه است و در سرودن کدام قالب شعری مشهور است؟
 (۱) قرن ۵ - دوبیتی (۲) قرن ۶ - دوبیتی (۳) قرن ۶ - رباعی (۴) قرن ۵ - رباعی
- ۳۳۳- مفهوم بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟
 «از مردمک دیده ببايد آموخت / دیدن همه کس را و ندیدن خود را»
 (۱) غرور و تکبر (۲) عیب‌جویی (۳) دوری از خودبینی (۴) عدالت و برابری
- ۳۳۴- معنای واژه «علاف» در کدام گزینه نیامده است؟
 (۱) بلا تکلیف (۲) سرگردان (۳) بیکار (۴) بی‌آشپانه
- ۳۳۵- معنی عبارت مشخص شده در عبارت «اکبر آقا روی دستم کله می‌کشید» چیست؟
 (۱) عصبانی می‌شد (۲) نقاشی می‌کرد (۳) سر تکان می‌داد (۴) نگاه می‌کرد
- ۳۳۶- معنای واژه «شوفر» در کدام گزینه آمده است؟
 (۱) راننده (۲) کاپیتان (۳) خلبان (۴) شاگرد
- ۳۳۷- در کدام یک از جمله‌های زیر تشبیه به کار نرفته است؟
 (۱) این درختانند هم‌چون خاکیان
 (۲) چو ایران نباشد تن من مباد
 (۳) نسیم مانند مادری مهربان بود
 (۴) مثل یک شاخه گل جوانه بزن
- ۳۳۸- معنی واژه «فروغ» در کدام گزینه آمده است؟
 (۱) آسوده (۲) روشنایی (۳) تاریکی (۴) آسمان
- ۳۳۹- معنی واژه «قریب» در کدام گزینه آمده است؟
 (۱) نزدیک (۲) آشنا (۳) دور (۴) ناشناخته
- ۳۴۰- املاي کدام واژه با توجه به معنی آن نادرست است؟
 (۱) هیجان: آشفستگی (۲) ذلال: پاک و صاف (۳) مذاب: ذوب شده (۴) وداع: خداحافظی
- ۳۴۱- معنی واژه «طفولیت» در کدام گزینه آمده است؟
 (۱) بزرگسالی (۲) نوجوانی (۳) کودکی (۴) نوزاد
- ۳۴۲- کدام گزینه، ترکیب وصفی است؟
 (۱) زائر حرم (۲) پیغمبر بهار (۳) برگ گل (۴) مصحف عزیز
- ۳۴۳- کدام یک از نوشته‌های خواجه عبدالله انصاری نمی‌باشد؟
 (۱) مخزن الاسرار (۲) کشف الاسرار (۳) مناجات نامه (۴) الهی نامه

مجموعه تمرینات ادبیات فارسی

موضوع: سه فصل اول کتاب درسی

۳۴۴- در کدام مصراع از تشخیص استفاده شده است؟

- (۱) باز هم در کلاس غوغا شد.
 (۲) هریک از بچه‌ها به سوی رفت.
 (۳) جوجه کوچک پرستو گفت.
 (۴) آرزوهایتان چه رنگین است.

۳۴۵- در کدام جمله مفعول وجود دارد؟

- (۱) کاش می‌شد کنار هم باشیم.
 (۲) روز و شب زائر حرم باشیم.
 (۳) باز پیغمبر بهار شوم.
 (۴) باز موضوع تازه‌ای داریم.

۳۴۶- گفت: جان پدر تو نیز اگر بخفتی به از آن که در پوستین خلق افتی» چند جمله است؟

- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۳۴۷- کدام گزینه «جمله پرسشی» است؟

- (۱) غرقه شکوه و اعجاز زیبایی خلقت، بودم.
 (۲) آیا درختان سرسبز باغ و صحرا را دیدی.
 (۳) به خالق این زیبایی‌ها بیندیش.
 (۴) آرزوهایتان چه رنگین است.

۳۴۸- کدام گزینه با بقیه «هم‌خانواده» نیست؟

- (۱) معبود (۲) تبعید (۳) متعبد (۴) عبادت

۳۴۹- کلمه «صفر» در کدام جمله صحیح است؟

- (۱) مسلمانان ماه محرم و را گرامی می‌دارند.
 (۲) مسلمانان بیش‌تر به زیارتی می‌روند.
 (۳) بهترین تفریح همراه خانواده است.
 (۴) دوست را باید در شناخت

۳۵۰- مصراع دوم شعر مقابل کدام است؟ «هر یکی برگ کوچکی در دست»

- (۱) باز هم در کلاس غوغا بود
 (۲) باز انگار زنگ انشا بود
 (۳) روزی از روزهای اول سال
 (۴) صبح یک روز نوبهاری بود

مجموعه تمرینات ادبیات فارسی

۳۵۱- هریک از کلمات ردیف (الف) را به مترادف آن در ردیف (ب) وصل نمایید. (بعضی از کلمات هر ردیف، بدون مترادف و اضافی هستند).

الف	ب
بُرنا	آشکار
تحلیل	آبرو
شعور	اراده
پارسا	گروه
همت	بررسی
غیرت	جوان
هیئت	بپرهیز
مقتدر	زورگو
متعال	درک
زنهار	پیر

۳۵۲- در ردیف دوم جدول زیر، در هر خانه، هم‌خانواده‌های یک واژه از درس ۳ نوشته شده است با مراجعه به متن درس آن واژه را پیدا کرده و در ردیف اول و در خانه‌ی مربوط به آن کلمه بنویسید.

واژه					
هم‌خانواده	قدرت - قادر	محکم - مستحکم	حلّ - محللول	رأس - رئیس	فخر - فاخر
	درس - تدریس				

۳۵۳- مهم‌ترین بخش هر جمله، است.

۳۵۴- نهاد جملات زیر را مشخص کنید.

الف) گورخانه راز تو چون دل شود آن مرادت زودتر حاصل شود.

ب) امروز در دنیا، وضع شما با یک سال پیش، از زمین تا آسمان تفاوت کرده است.

۳۵۵- زیر فعل‌ها خط بکشید.

جوانان و نوجوانان ما اهل فکر کردن، درس خواندن، دریافتن، تحلیل کردن هستند و این هم امتیاز دیگری است.

۳۵۶- در هر عبارت، جمله‌ی بدون فعل (شبه جمله) را پیدا کنید و زیر آن خط بکشید.

الف) به شما جوانان به عنوان فرزندان عزیز و پاره‌های دل این ملت می‌گویم؛ عزیزان من، کار کنید.

ب) تا توانی پیش کس مگشای راز / بر کسی این در مکن زنهار باز

پ) جوان و نوجوان، چشمه‌ی جوشان نیرو و استعداد است. جوان یعنی آینده.

- ۳۵۷- در بند زیر کدام کلمه‌ها در نقش صفت به کار رفته‌اند؟ مشخص کنید.
«دشمنان می‌خواهند این نسل جوان و پرشور و آینده‌ساز را از راه‌های مختلف از ساختن ایران آباد و آزاد و مؤمن و پاکیزه آینده ناتوان کنند.»
- ۳۵۸- اگر بخواهیم مقصود و منظور خود را از زیباتر و تأثیرگذارتر بگوییم از بهره می‌گیریم.
- ۳۵۹- در بند اول درس ۳، رهبر انقلاب، جوان و نوجوان را به چه چیزی تشبیه فرموده‌اند؟
- ۳۶۰- در هر بیت از شعر «راز شکوفایی» کلمات قافیه و ردیف را مشخص کنید و نام قالب شعر را بنویسید.
- ۳۶۱- در کدام بیت شعر «راز شکوفایی» تشبیه دیده می‌شود؟
- ۳۶۲- در هر کلمه یک حرف افتاده است، با توجه به معنی کلمه، املاي آن را کامل کنید.
(۱) خ : اشتباه
(۲) ان : راف: خارج شدن از مسیر درست
(۳) ال ن: اکنون
(۴) : لاج: درستی
(۵) ا : ترادف: اقرار کردن
(۶) م : بوعات: روزنامه‌ها و مجلات
- ۳۶۳- در نوشتن املا به نحوه‌ی تلفظ و مطابقت آن با دقت شود.
- ۳۶۴- در هنگام نوشتن انشا، از نگارش مناسب استفاده کنیم.
- ۳۶۵- جملات ادبی زیر را به صورت جملات زبانی بازنویسی کنید.
الف) صبحگاهان، خورشید به چهره شهر لبخند می‌زند.
ب) پیامبر چون نسیم نرم و مهربان و چون گل متبسم و خندان بود.
پ) بر درختی، شکوفه‌ای خندید.
- ۳۶۶- مولوی نگه داشتن راز را در دل به چه چیزی تشبیه کرده و نتیجه آن را چه می‌داند؟
- ۳۶۷- مولانا جلال‌الدین محمد بلخی از شاعران بزرگ قرن است و معروف‌ترین اثر او است.
- ۳۶۸- آثار مربوط به محمدجواد محبت را از فهرست آثار زیر مشخص کنید.
«از آسمان سبز، کوچه باغ آسمان، در کوچه آفتاب، با بال این پرنده سفر کن، هوای گل سرخ، دری به خانه خورشید، رگبار کلمات، گل و نوروز»
- ۳۶۹- مفهوم بیت زیر را توضیح دهید.
«با نسیمی که زندگی در اوست / باز چشم جوانه‌ای وا شد»
- ۳۷۰- منظور شاعر از «کتاب» در مصراع «در کتابی، بهار معنا شد» چیست؟

- ۳۷۱- کدام واژه داخل کمانک را برای تکمیل جمله انتخاب می‌کنید؟
 الف) باید نیروی جوانی را با و تفکر و همراه کنیم. (تعامل، بصیرت - تأمل، بسیرت - تعامل - بسیرت - تأمل، بصیرت)
 ب) بزرگ‌ترها معمولاً با و آه از جوانی یاد می‌کنند. (حسرت - حصرت - هصرت - هسرت)
 پ) زیبایی دوره‌ی نوجوانی را با، زشت و تاریک نکنیم. (کم‌حوصله‌گی، کم‌حوصلگی)
- ۳۷۲- یکی از راه‌های تقویت املا، پرورش مهارت خوب است.
- ۳۷۳- با توجه به نوع قافیه‌بندی شعر «با بهاری که می‌رسد از راه» قالب شعر را مشخص کنید.
- ۳۷۴- مجموعه‌ای از کلماتی که با هم نسبتی دارند و کنار هم می‌آیند آرایه‌ای ادبی یا را می‌سازند.
- ۳۷۵- در مورد آرایه‌های ادبی به کار رفته در هر جمله یا بیت توضیح دهید.
 الف) دوست خوب کیمیاست.
 ب) جوینار با صفا و زلال و گوارای زندگی را گل‌آلود نسازیم. و
 پ) بر درختی، شکوفه‌ای خندید / در کتابی، بهار، معنا شد. و
 ت) مثل یک شاخه گل جوانه بزن و
 ث) کتاب پر راز و رمز آفرینش و شگفتی‌های طبیعت، سرشار از درس و اندرزهاست
- ۳۷۶- در کدام جملات، فعل حالتی را نشان می‌دهد؟
 الف) زندگی بر تو می‌زند لبخند
 ب) با بهاری که می‌رسد از راه
 پ) مثل یک شاخه گل جوانه بزن.
 ج) جلوه‌های گوناگون نوجوانی هیچ‌کدام بیهوده نیستند.
 ب) مثل یک چشمه‌سار جاری شو.
 ت) دوست خوب کیمیاست.
- ۳۷۷- هریک از بیت‌های زیر از چند جمله ساخته شده‌اند؟ نهاد جمله‌ها را مشخص کنید.
 الف) روشن و گرم و زندگی پرداز / آسمان مثل یک تبسم شد
 ب) بر درختی، شکوفه‌ای خندید / در کتابی بهار، معنا شد
 پ) بهتر از هر چه هست در دنیا / با خدا راز گفتنت امروز